

WIJ ILLEM ALEXANDER,
BIJ DE GRATIE GODS,
KONING DER NEDERLANDEN,
PRINS VAN ORANJE-NASSAU,
ENZ. ENZ. ENZ.

Besluit tot wijziging van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft, het Besluit kredietvergoeding en het Besluit bestuurlijke boetes financiële sector ter implementatie van Richtlijn (EU) 2023/2225 van het Europees Parlement en de Raad van 18 oktober 2023 inzake kredietovereenkomsten voor consumenten en tot intrekking van richtlijn 2008/48/EG (Implementatiebesluit herziene richtlijn consumentenkrediet) [KetenID WGK026387]

Op de voordracht van Onze Minister van Financiën van [• ...], [• kenmerk], directie Financiële Markten, gedaan mede namens de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid; Gelet op Richtlijn (EU) 2023/2225 van het Europees Parlement en de Raad van 18 oktober 2023 inzake kredietovereenkomsten voor consumenten en tot intrekking van richtlijn 2008/48/EG en de artikelen 4:22, eerste lid, 4:23, zesde lid, 4:25, eerste lid, 4:33, derde en vierde lid, 4:34, derde lid, van de Wet op het financieel toezicht en artikel 76, tweede lid, van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek; De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies van, nr. [•...]); Gezien het nader rapport van Onze Minister van Financiën, uitgebracht mede namens de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid van [• ...], [• kenmerk], directie Financiële Markten;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Het **Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft** wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 1 vervalt '*richtlijn consumentenkrediet*: richtlijn nr. 2008/48/EG van het Europese Parlement en de Raad van de Europese Unie van 23 april 2008 inzake kredietovereenkomsten voor consumenten en tot intrekking van Richtlijn 87/102/EEG van de Raad (PbEU L133)';.

B

Het opschrift van paragraaf 8.1.2a komt te luiden:

§ 8.1.2a Informatieverstrekking door beleggingsondernemingen, aanbieders van hypothecair krediet en aanbieders van consumptief krediet

C

Aan paragraaf 8.1.2a wordt een artikel toegevoegd, luidende:

Artikel 51c

Een aanbieder van consumptief krediet stelt op zijn website, op papier of een andere duurzame drager ten minste de volgende algemene informatie kosteloos beschikbaar met betrekking tot het op dat moment aangeboden consumptieve krediet:

- a. de naam, adres, telefoonnummer en e-mailadres van degene die de informatie verstrekt en indien de aanbieder een rechtspersoon is, de statutaire naam en handelsnaam of handelsnamen;
- b. de doeleinden waarvoor het krediet gebruikt mag worden;
- c. de mogelijke duur van de kredietovereenkomst;
- d. de actuele vaste debetrentevoet bij de mogelijke rentevastperiodes en, indien van toepassing, de variabele debetrentevoet, met een beschrijving van de kenmerken van een vaste debetrentevoet en variabele debetrentevoet en de gevolgen daarvan voor consumenten;
- e. een representatief voorbeeld van het totale kredietbedrag, de totale kosten van het krediet voor de consument, het totale door de consument te betalen bedrag en het jaarlijkse kostenpercentage;
- f. een indicatie van mogelijke bijkomende kosten, die niet in de totale kosten van het krediet voor de consument zijn opgenomen en die te betalen zijn in verband met een kredietovereenkomst;
- g. de verschillende beschikbare opties voor het aflossen van het krediet aan de kredietgever, met inbegrip van het aantal, de periodiciteit en het bedrag van de afbetalingstermijnen;
- h. een beschrijving van de rechtstreeks aan vervroegde aflossing verbonden voorwaarden;
- i. een omschrijving van het herroepingsrecht;
- j. een indicatie van de nevendiensten die de consument gehouden is te verwerven teneinde het krediet, in voorkomend geval onder de geadverteerde voorwaarden, te verkrijgen en, indien van toepassing, een verduidelijking dat de nevendiensten kunnen worden aangekocht bij een dienstverlener die niet de kredietgever is; en
- k. een algemene waarschuwing betreffende de mogelijke gevolgen van niet-naleving van de aan de kredietovereenkomst verbonden verplichtingen.

D

Artikel 53, negende lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. In onderdeel b wordt na "inzake krediet" ingevoegd "of in databanken geregistreerde kredieten".

2. Onder vervanging van `; en' aan het slot van onderdeel c door een puntkomma en onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel d door een puntkomma worden vier onderdelen toegevoegd, luidende:

e. neemt in een reclame-uiting over consumptief krediet geen aanmoediging op tot het aanvragen van krediet door te suggereren dat het krediet de financiële situatie van de

consument zal verbeteren;

f. brengt in een reclame-uiting over consumptief krediet niet tot uiting dat krediet leidt tot een toename van de financiële middelen, een vervangmiddel voor spaargeld is of de levensstandaard van de consument kan verhogen;

g. brengt in een reclame-uiting over consumptief krediet niet tot uiting dat een korting slechts geldig is, indien er een krediet wordt opgenomen; en

h. brengt in een reclame-uiting over consumptief krediet niet tot uiting dat voor de aflossing van krediettermijnen respijtp periodes van meer dan drie maanden worden aangeboden.

E

In artikel 77, vierde lid, vervalt “, of, indien (...) eerste lid”.

F

Artikel 79 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het tweede lid vervalt “anders (...) plaatsvindt,”.

2. Het derde lid vervalt, onder vernummering van het vierde tot en met achtste lid tot derde tot en met zevende lid.

G

In paragraaf 8.2.2 wordt na artikel 86f het volgende artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 86.ga

1. Een financiële dienstverlener neemt bij het verlenen van adviesdiensten inzake een consumptief krediet een toereikend aantal kredietovereenkomsten in zijn productassortiment in aanmerking en beveelt op basis daarvan één of meer kredietovereenkomsten uit dat productassortiment aan die zijn afgestemd op de behoeften, financiële situatie en persoonlijke omstandigheden van de consument.

2. Van advies op onafhankelijke basis als bedoeld in het eerste lid, is sprake indien de financiële dienstverlener:

a. een toereikend aantal op de markt verkrijgbare kredietovereenkomsten in overweging neemt; en

b. geen vergoeding ontvangt van een of meer aanbieders van krediet, tenzij de financiële dienstverlener voor het advies de meerderheid van de op de markt actieve kredietgevers in aanmerking heeft genomen.

3. De financiële dienstverlener waarschuwt de consument indien een kredietovereenkomst inzake consumptief krediet een specifiek risico met zich mee kan brengen, rekening houdend met de financiële situatie van de consument.

H

Artikel 112 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid vervalt “112a,” en wordt na “andere duurzame drager” ingevoegd “kosteloos”.

2. In het achtste lid wordt na “financiële situatie beantwoordt” ingevoegd “, kosteloos”.

3. Er worden twee leden toegevoegd, luidende:

10. In afwijking van het eerste lid, geldt voor de aanbieder van of bemiddelaar in een kredietovereenkomst waarbij krediet zonder rente of andere kosten wordt verleend, waarbij voor een totaalbedrag van minder dan €200 aan krediet wordt verleend of waarbij krediet binnen drie maanden moet worden afgelost en er slechts onbetekenende kosten verschuldigd zijn, geen verplichting om de in artikel 10, vijfde lid, van de richtlijn consumentenkrediet voorgeschreven informatie in bijlage D te verstrekken.

11. De verplichting tot verstrekking van informatie, bedoeld in artikel 4:33, eerste lid, van de wet rust niet op leveranciers van goederen of dienstverleners die als kredietbemiddelaar in nevenactiviteit optreden.

I

Artikel 112a vervalt.

J

Artikel 112c vervalt.

K

Artikel 113 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid komt te luiden:

1. Een aanbieder van krediet gaat uitsluitend met een consument een overeenkomst inzake krediet aan, indien hij beschikt over schriftelijke of op een andere duurzame drager vastgelegde informatie aangaande de financiële positie van de consument die noodzakelijk is en evenredig met de aard, duur, waarde en risico's van het krediet voor de consument om, ter voorkoming van overkreditering, te kunnen beoordelen of het aangaan van de overeenkomst verantwoord is.

2. Het derde lid vervalt.

L

Artikel 114 komt als volgt te luiden:

Artikel 114

Alvorens met een consument een overeenkomst inzake krediet aan te gaan, raadpleegt een aanbieder van krediet de bij het stelsel van kredietregistratie geregistreerde gegevens over reeds aan de consument verleende kredieten.

M

Na artikel 114 worden twee artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel 114a

1. Een aanbieder van krediet voert gedurende de looptijd van een overeenkomst inzake doorlopend krediet ten minste een kredietwaardigheidsbeoordeling uit in de zin van

artikel 4:34, eerste lid, van de wet voorafgaand aan een heropname, indien de laatste kredietwaardigheidsbeoordeling meer dan twaalf maanden geleden heeft plaatsgevonden. De aanbieder raadpleegt daarbij de bij het stelsel van kredietregistratie geregistreerde gegevens over reeds aan de consument verleende kredieten.

2. Indien een kredietwaardigheidsbeoordeling daartoe aanleiding geeft, vermindert de aanbieder een kredietlimiet tot een verantwoorde hoogte.

Artikel 114b

1. Indien de kredietwaardigheidsbeoordeling inzake een consumptief krediet het gebruik van geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens omvat, heeft een consument het recht op menselijke tussenkomst, bestaande uit het recht:

- a. op een duidelijke en begrijpelijke uitleg over de kredietwaardigheidsbeoordeling, met inbegrip van de logica en de risico's met betrekking tot de geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens, evenals het belang en de gevolgen ervan voor de genomen beslissing;
- b. om zijn standpunt aan de aanbieder kenbaar te maken; en
- c. om te vragen om een herziening van de kredietwaardigheidsbeoordeling en de beslissing betreffende de kredietverlening door de kredietgever.

2. Voorafgaand aan de kredietwaardigheidsbeoordeling, informeert de aanbieder van krediet de consument over het recht bedoeld in het eerste lid.

N

Na artikel 115ab wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 115ac

1. Een aanbieder van consumptief krediet stelt een consument onverwijld in kennis van een afwijzing van een verzoek van de consument om een overeenkomst inzake consumptief krediet te sluiten. Indien de kredietwaardigheidsbeoordeling daartoe aanleiding geeft, verwijst hij de consument door naar schuldadviesdiensten als bedoeld in artikel 57, eerste lid, onderdeel aa, van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek.

2. Indien de afwijzing, bedoeld in het eerste lid, gebaseerd is op geautomatiseerde verwerking van gegevens, stelt de aanbieder de consument onverwijld in kennis van de afwijzing en het recht van de consument op een menselijke beoordeling als bedoeld in artikel 114b en van de procedure om de beslissing tot afwijzing aan te vechten.

O

Bijlage A komt te luiden:

Bijlage A, inhoudende de basisvergelijking en aanvullende hypothesen, bedoeld in de definitie van jaarlijks kostenpercentage in artikel 1

I. De basisvergelijking die de gelijkwaardigheid van de kredietopnemingen enerzijds en de aflossingen en kosten anderzijds weergeeft.

De basisvergelijking ter bepaling van het jaarlijks kostenpercentage (JKP) geeft op jaarbasis de gelijkheid weer tussen de som van de geactualiseerde waarden van de kredietopnemingen enerzijds, en de som van de geactualiseerde waarden van de aflossingen en kosten anderzijds:

$$\sum_{k=1}^m c_k (1+x)^{-t_k} = \sum_{l=1}^{m'} D_l (1+x)^{-s_l}$$

waarin:

X = het JKP;

m = het volgnummer van de laatste kredietopneming;

k = het volgnummer van een kredietopneming, waarbij $1 \leq k \leq m$;

C_k = het bedrag van kredietopneming nummer k;

t_k = het tijdsinterval, uitgedrukt in jaren en fracties van jaren, tussen de datum van de eerste kredietopneming en de datum van elke latere kredietopneming, waarbij t₁ = 0;

m' = het volgnummer van de laatste aflossing of betaling;

l = het volgnummer van een aflossing of betaling;

D_l = het bedrag van een aflossing of betaling;

s_l = het tijdsinterval, uitgedrukt in jaren en fracties van jaren, tussen de datum van de eerste kredietopneming en de datum van elke aflossing of betaling.

Opmerkingen:

- a) De door beide partijen op diverse tijdstippen betaalde bedragen zijn niet noodzakelijk gelijk en worden niet noodzakelijk met gelijke tijdsintervallen betaald.
- b) De aanvangsdatum is die van de eerste kredietopneming.
- c) Het verschil tussen de data die bij de berekeningsmethoden worden gebruikt, worden uitgedrukt in jaren of fracties van een jaar. Een jaar wordt geacht 365 dagen (voor schrikkeljaren 366 dagen), 52 weken of twaalf gelijke maanden te tellen. Een maand wordt geacht 30,41666 dagen te tellen (d.w.z. 365/12), zowel voor gewone jaren als voor schrikkeljaren.

Indien het bij de berekening gebruikte verschil niet in gehele weken, maanden of jaren kan worden uitgedrukt, dient het te worden uitgedrukt in gehele weken, maanden of jaren in combinatie met een aantal dagen. In het geval van dagen:

- i) wordt elke dag geteld, ook weekend- en feestdagen;
 - ii) wordt er teruggeteld in gelijke perioden en vervolgens dagen tot de datum van de eerste opneming;
 - iii) wordt de lengte van de periode in dagen verkregen door de eerste dag niet en de laatste dag wel mee te tellen, waarna de periode in jaren wordt uitgedrukt door het verkregen aantal te delen door het aantal dagen (365 of 366) van het gehele jaar, waarbij wordt teruggeteld van de laatste dag tot dezelfde dag van het voorgaande jaar.
- d) De uitkomst van de berekening wordt ten minste tot op de eerste decimaal

weergegeven. Als de volgende decimaal groter is dan of gelijk is aan 5, wordt de eerste decimaal met 1 vermeerderd.

- e) De vergelijking kan met slechts één sommatie worden herschreven aan de hand van het begrip flux (A_k). De flux kan positief of negatief zijn, d.w.z. wordt gedurende de perioden 1 tot en met n respectievelijk betaald of ontvangen, en wordt uitgedrukt in jaren:

$$S = \sum_{k=1}^n A_k (1 + X)^{-t_k}$$

S is het saldo van de geactualiseerde flux en bedraagt nul indien de flux gelijkwaardig is.

II. De aanvullende hypothesen voor het berekenen van het JKP:

- a) Indien de consument op grond van een kredietovereenkomst vrij kan kiezen hoeveel krediet hij of zij opneemt, wordt verondersteld dat het totale kredietbedrag onmiddellijk volledig wordt opgenomen.
- b) Indien de consument op grond van een kredietovereenkomst vrij kan kiezen hoeveel krediet hij of zij opneemt, maar bij de verschillende wijzen van kredietopneming een beperking krijgt opgelegd met betrekking tot het kredietbedrag en de termijn, wordt verondersteld dat het kredietbedrag op de vroegste datum waarin de kredietovereenkomst voorziet, overeenkomstig deze opnemingsbeperkingen wordt opgenomen.
- c) Indien een kredietovereenkomst verschillende mogelijkheden van kredietopneming met verschillende kosten of debetrentevoeten biedt, wordt verondersteld dat het totale kredietbedrag tegen de hoogste kosten en debetrentevoet wordt opgenomen, toegepast op het meest gebruikelijke mechanisme voor kredietopneming waarvan in het kader van dat soort kredietovereenkomst wordt gebruikgemaakt.
- d) In het geval van een geoorloofde debetstand op een rekening wordt verondersteld dat het totale kredietbedrag volledig en voor de volledige duur van de kredietovereenkomst wordt opgenomen. Indien de duur van de geoorloofde debetstand op een rekening onbekend is, wordt bij de berekening van het JKP uitgegaan van de hypothese dat de duur van het krediet drie maanden bedraagt.
- e) In het geval van een andere kredietovereenkomst met onbepaalde looptijd dan een geoorloofde debetstand op een rekening, wordt aangenomen dat:
- i) het krediet vanaf de datum van de eerste kredietopneming voor een periode van één jaar wordt verstrekt en dat de laatste betaling door de consument het saldo van het kapitaal, de rente en de eventuele overige kosten dekt;
 - ii) het kapitaal vanaf één maand na de datum van de eerste kredietopneming door de consument in gelijke maandelijkse termijnen wordt terugbetaald. In gevallen waarin het kapitaal binnen elke betalingstermijn uitsluitend volledig in één betaling moet worden terugbetaald, worden achtereenvolgende kredietopnemingen en terugbetalingen van het gehele kapitaal door de consument geacht over de periode van één jaar plaats te vinden. Rente en overige kosten worden overeenkomstig deze kredietopnemingen en terugbetalingen van kapitaal toegepast zoals vastgelegd in de

kredietovereenkomst.

In dit punt wordt onder een kredietovereenkomst met onbepaalde looptijd een kredietovereenkomst zonder vaste looptijd verstaan, met inbegrip van een krediet dat binnen of na een bepaalde periode volledig moet worden terugbetaald, maar vervolgens, na terugbetaling, weer beschikbaar is om te worden opgenomen.

- f) In het geval van andere kredietovereenkomsten dan een geoorloofde debetstand op een rekening en een kredietovereenkomst met onbepaalde looptijd zoals bedoeld in de hypothesen in de punten d) en e):
 - i) indien de datum of het bedrag van een door de consument te verrichten terugbetaling van kapitaal niet kan worden vastgesteld, wordt de terugbetaling geacht te zijn verricht op de vroegste datum en met het laagste bedrag waarin de kredietovereenkomst voorziet;
 - ii) indien het interval tussen de datum van de eerste opneming en de datum van de eerste door de consument te betalen aflossing niet kan worden vastgesteld, wordt het geacht het kortste interval te zijn.
- g) Indien de datum of het bedrag van een door de consument te verrichten betaling op basis van de kredietovereenkomst, op basis van de hypothesen in punt d), e) of f) niet kan worden vastgesteld, wordt de betaling geacht te zijn verricht overeenkomstig de data en voorwaarden van de kredietgever en, indien deze data en voorwaarden onbekend zijn:
 - i) wordt de rente samen met de terugbetalingen van kapitaal betaald;
 - ii) worden in één bedrag uitgedrukte niet-rentekosten betaald op de datum waarop de kredietovereenkomst wordt gesloten;
 - iii) worden in verschillende betalingen uitgedrukte niet-rentekosten in periodieke termijnen betaald, te beginnen op de datum van de eerste terugbetaling van kapitaal, en indien het bedrag van dergelijke betalingen onbekend is, worden deze geacht gelijke bedragen te zijn;
 - iv) dekt de laatste betaling het saldo van het kapitaal, de rente en eventuele overige kosten.
- h) Indien het plafond dat van toepassing is op het krediet nog niet is overeengekomen, wordt het geacht 1500 EUR te zijn.
- i) Indien voor een beperkte termijn of een beperkt bedrag verschillende debetrentevoeten en kosten worden aangeboden, worden de hoogste rentevoet en de hoogste kosten geacht de debetrentevoet en de kosten voor de gehele duur van de kredietovereenkomst te zijn.
- j) Met betrekking tot kredietovereenkomsten voor consumenten waarvoor een vaste debetrentevoet voor de eerste periode is overeengekomen en waarvoor aan het eind van deze periode een nieuwe debetrentevoet wordt vastgesteld die vervolgens periodiek wordt aangepast volgens een overeengekomen indicator, wordt bij de berekening van het JKP uitgegaan van de hypothese dat vanaf het eind van de periode met vaste debetrentevoet de debetrentevoet dezelfde is als op het ogenblik van de berekening van het JKP, gebaseerd op de waarde van de overeengekomen indicator op dat moment.

Bijlage D komt te luiden:

Bijlage D

Formulier Europese standaardinformatie inzake consumentenkrediet*

Essentiële informatie

Deel 1 [Altijd op de eerste bladzijde van het formulier]:

Aanbieder van krediet	[Identiteit]
Indien van toepassing	[Identiteit]
Kredietbemiddelaar	
Totaal kredietbedrag <i>Dit betekent het plafond of de totale bedragen die ter beschikking worden gesteld uit hoofde van de kredietovereenkomst.</i>	
Duur van de kredietovereenkomst	
De debetrentevoet of, indien van toepassing, de verschillende debetrentevoeten die voor de kredietovereenkomst gelden	[% — vast, of — variabel, — termijnen]
Jaarlijks kostenpercentage (JKP) <i>Dit zijn de totale kosten, uitgedrukt als jaarlijks percentage van het totale kredietbedrag.</i> <i>Aan de hand van het JKP kunt u verschillende aanbiedingen onderling beter vergelijken.</i>	
Totaal door u te betalen bedrag <i>Bedoeld wordt het bedrag van het</i>	[Som van het totale kredietbedrag en de totale kosten van het krediet voor de consument]

<i>geleende kapitaal, vermeerderd met de rente en eventuele kosten in verband met uw krediet.</i>	
Indien van toepassing Het krediet wordt verleend in de vorm van uitstel van betaling voor specifieke goederen of specifieke diensten of wordt gekoppeld aan de levering van specifieke goederen of het verlenen van specifieke diensten Naam van het goed/de dienst Contante prijs	
Kosten in het geval van betalingsachterstand	Bij betalingsachterstand wordt u [...] (toepasselijke rentevoet en regeling voor de aanpassing ervan en, in voorkomend geval, van de kosten van niet-nakoming)] aangerekend.

(*)Telkens als «indien van toepassing» is vermeld, moet de aanbieder van krediet het vak invullen indien de informatie relevant is voor het soort krediet, of de informatie of het hele vak schrappen indien de informatie niet relevant is voor het soort krediet in kwestie.

De cursief gedrukte toelichtingen moeten de consument helpen de cijfers beter te begrijpen.

De aanwijzingen tussen vierkante haken zijn bedoeld voor de aanbieder van krediet of de kredietbemiddelaar en moeten worden vervangen door de desbetreffende gegevens.

Deel II [Indien de volgende elementen niet op opvallende wijze op één bladzijde kunnen worden weergegeven, worden zij weergegeven in het eerste deel van het formulier op de tweede bladzijde]:

Termijnen en, in voorkomend geval, de volgorde waarin de termijnen worden toegerekend	U dient het volgende te betalen: [Het bedrag, het aantal en de periodiciteit van de door de consument te verrichten betalingen] Rente en/of kosten zijn als volgt te betalen:
---	--

Waarschuwing betreffende de gevolgen van wanbetaling of betalingsachterstand; <i>Wanbetaling of betalingsachterstand kan ernstige gevolgen voor u hebben (bijvoorbeeld gedwongen verkoop) en het u moeilijker maken om in de toekomst krediet te verkrijgen.</i>	
Herroepingsrecht <i>U hebt het recht de kredietovereenkomst binnen een periode van 14 kalenderdagen te herroepen</i>	Ja/Nee
Recht op vervroegde aflossing <i>U hebt te allen tijde het recht het krediet volledig of gedeeltelijk vervroegd af te lossen.</i> Indien van toepassing De aanbieder van krediet heeft het recht op een vergoeding bij vervroegde aflossing.	Ja
Aanbieder van krediet Geografisch adres: Telefoonnummer E-mailadres Website (*)	
Indien van toepassing Kredietbemiddelaar Geografisch adres:	

Telefoonnummer	
E-mailadres	
Website (*)	

(*) Deze informatie is facultatief.

Aanvullende informatie over de kredietovereenkomst

1. Beschrijving van de belangrijkste kenmerken van het kredietproduct

Het soort krediet	
De voorwaarden voor kredietopneming <i>Bedoeld worden het tijdstip en de wijze waarop u het geld zal ontvangen.</i> Indien van toepassing Andere opnemingsmechanismen voor het soort kredietovereenkomst kunnen leiden tot hogere jaarlijkse kostenpercentages.	[De vermelding dat andere kredietopnemingsmechanismen voor het soort kredietovereenkomst hogere jaarlijkse kostenpercentages tot gevolg kunnen hebben, indien een kredietovereenkomst verschillende mogelijkheden van kredietopneming met verschillende kosten of debetrentevoeten biedt en de kredietgever gebruik maakt van de hypothese vermeld in bijlage A, deel II, punt b)]
Indien van toepassing Gevraagde zekerheden <i>Beschrijving van de door u in verband met de kredietovereenkomst te verstrekken zekerheden.</i>	[Soort zekerheden]
Indien van toepassing Betalingen geven geen aanleiding tot directe aflossing van het kapitaal.	
Indien van toepassing	

De prijs is gepersonaliseerd op basis van geautomatiseerde besluitvorming.	
--	--

2. Kosten van het krediet

Indien van toepassing De verschillende debetrentevoeten die voor de kredietovereenkomst gelden	[% — vast, of — variabel (met de index of referentierentevoet die betrekking heeft op de aanvankelijke debetrentevoet), — termijnen, — voorwaarden voor de toepassing van elke debetrentevoet, — termijnen, voorwaarden en procedures voor het wijzigen van elke debetrentevoet]
Representatief voorbeeld ter illustratie van het jaarlijkse kostenpercentage (JKP) en het totale door de consument te betalen bedrag	[% Een representatief voorbeeld met vermelding van alle voor de berekening van het hier op te geven jaarlijkse kostenpercentage gebruikte hypothesen]
Is het, met het oog op het verkrijgen van het krediet, in voorkomend geval op de geadverteerde voorwaarden, verplicht om — een verzekering ter waarborging van het krediet af te sluiten, of — een andere overeenkomst voor nevendiensten te sluiten? <i>Indien de kosten van deze diensten de kredietgever niet bekend zijn, worden zij niet in het JKP opgenomen.</i>	Ja/Nee [zo ja, soort verzekering aangeven] Ja/Nee [zo ja, soort nevendienst aangeven]

Daaraan verbonden kosten

Indien van toepassing Kosten voor het aanhouden van een of meer rekeningen die zijn vereist voor de boeking van zowel betalingen als kredietopnemingen	
Indien van toepassing Bedrag van de kosten voor het gebruik van een specifiek betaalmiddel (bijvoorbeeld een kredietkaart)	
Indien van toepassing Eventuele andere kosten die voortvloeien uit de kredietovereenkomst	
Indien van toepassing Voorwaarden waaronder de hierboven genoemde aan de kredietovereenkomst verbonden kosten voor wijziging vatbaar zijn	
Indien van toepassing Verplichting tot betaling van notariskosten	

3. Overige juridische aspecten die van belang zijn

Indien van toepassing De aanbieder van krediet heeft het recht op een vergoeding bij vervroegde aflossing.	Bepaling van de vergoeding (berekenningsmethode) overeenkomstig de uitvoeringsbepalingen van artikel 29 van Richtlijn (EU) 2023/2225 van het Europees Parlement en de Raad (*)
Raadpleging van een gegevensbank	

<i>De aanbieder van krediet moet u onverwijld en zonder kosten in kennis stellen van het resultaat van een raadpleging van een gegevensbestand, indien een kredietaanvraag op basis van de raadpleging is verworpen.</i>	
Recht op een ontwerp kredietovereenkomst <i>U hebt het recht om op verzoek kosteloos een exemplaar van de ontwerp kredietovereenkomst te verkrijgen. Deze bepaling is van toepassing indien de kredietgever ten tijde van het verzoek voornemens is de kredietovereenkomst met u aan te gaan.</i>	
Indien van toepassing De periode gedurende welke de aanbieder van krediet door de precontractuele informatie is gebonden.	De informatie op dit formulier is geldig van [...] tot en met [...].
Betreffende beroepsprocedures <i>U hebt het recht een buitengerechtelijke klachten- en beroepsprocedure in te leiden</i>	[De voor de consument openstaande buitengerechtelijke klachten- en beroepsprocedure en hoe hij of zij toegang ertoe kan verkrijgen]
Waarschuwing betreffende de juridische en financiële gevolgen van niet-naleving <i>Niet-naleving van andere verplichtingen in verband met de kredietovereenkomst dan betalingsachterstand of wanbetaling kan ernstige gevolgen voor u hebben.</i>	
Aflossingsschema	[Aflossingsschema met alle betalingen]

	en terugbetalingen die de consument gedurende de looptijd van de kredietovereenkomst moet verrichten, met inbegrip van de betalingen voor eventuele nevendiensten]
--	--

(*) Richtlijn (EU) 2023/2225 van het Europees Parlement en de Raad van 18 oktober 2023 inzake kredietovereenkomsten voor consumenten en tot intrekking van Richtlijn 2008/48/EG (PB L, 2023/2225, 30.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2225/oj>).

Indien van toepassing

4. Aanvullende gegevens in geval van verkoop op afstand van financiële diensten

a) betreffende de aanbieder van krediet	
Indien van toepassing	[Identiteit]
Vertegenwoordiger van de aanbieder van krediet in de lidstaat waar u woont	[Geografisch adres voor gebruik door de consument]
Adres Telefoonnummer E-mailadres Website (*)	
Indien van toepassing Registratie	[Het handelsregister waarin de aanbieder van krediet is ingeschreven en zijn inschrijvingsnummer of een soortgelijke wijze van identificatie in dat register]
Indien van toepassing	
De toezichthoudende autoriteit	
b. Betreffende de kredietovereenkomst	

Indien van toepassing Uitoefening van het herroepingsrecht	[Praktische instructies voor de uitoefening van het herroepingsrecht, onder andere de termijn waarbinnen het kan worden uitgeoefend, het adres waarnaar de kennisgeving van de uitoefening van het herroepingsrecht moet worden gezonden en de gevolgen van niet-uitoefening van het herroepingsrecht]
Indien van toepassing Het recht dat door de aanbieder van krediet wordt gebruikt als grondslag voor de totstandbrenging van betrekkingen met u voorafgaand aan het sluiten van de kredietovereenkomst	
Indien van toepassing Clausule inzake het op de kredietovereenkomst van toepassing zijnde recht en/of de bevoegde rechter	[Desbetreffende clausule hier op te nemen]
Indien van toepassing Taalregeling	Informatie en contractvoorwaarden worden verstrekt in het [bepaalde taal]. Indien u hiermee instemt, zullen wij voor de duur van de kredietovereenkomst communiceren in het [bepaalde taal/talen].

(*) Deze informatie is voor de aanbieder van krediet facultatief.

Q

Bijlage E vervalt.

ARTIKEL II

Het **Besluit kredietvergoeding** wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 1 wordt als volgt gewijzigd:

1. In onderdeel a, onder 1°, wordt "onderscheidenlijk" vervangen door ", het uitstel van betaling wordt verleend of"

2. Onderdeel g komt te luiden:

g. vergoeding bij regelmatige afwikkeling: een vergoeding die verschuldigd is bij afwikkeling overeenkomstig de betalingsregeling van de kredietovereenkomst;

3. Onderdeel h komt te luiden:

h. vertragsvergoeding: een vergoeding die verschuldigd is ingeval de kredietnemer, na ingebrekestelling, nalatig blijft in zijn verplichting tot betaling ingevolge de kredietovereenkomst;

4. Er wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:

i. overboekings- of opnamevergoeding: een vergoeding die verschuldigd is bij het overboeken van giraal geld naar een betaalrekening of het opnemen van chartaal geld uit een geldautomaat.

B

Na artikel 2 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 2a

1. Een kredietgever of leverancier van goederen of diensten rekent geen andere kredietvergoeding dan een vergoeding bij regelmatige afwikkeling en, indien van toepassing, een vertragsvergoeding.

2. In afwijking van het eerste lid is het een kredietgever die doorlopend krediet aanbiedt waarmee uitstel van betaling kan worden verleend, toegestaan meer dan een vergoeding bij regelmatige afwikkeling te rekenen, mits:

a. de vergoedingen zonder welke de kredietovereenkomst niet kan worden afgesloten of de kredietsoort niet kan worden opgenomen gelijk zijn voor alle kredietnemers van de kredietgever;

b. hij geen andere vergoedingen rekent dan de vergoedingen bedoeld in artikel 6a; en

c. het krediet minimaal eenmaal per maand moet worden afgelost.

C

Artikel 6 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt na "variabele kredietvergoeding," ingevoegd "niet zijnde doorlopende kredietovereenkomsten waarmee uitstel van betaling kan worden verleend,".

2. Na het derde lid wordt een vierde lid toegevoegd, luidende:

4. Bij krediet in de vorm van overschrijving wordt de ten hoogste toegelaten kredietvergoeding op dagbasis berekend, waarbij de ten hoogste toegelaten

kredietvergoeding per dag wordt berekend op de in artikel 10 aangegeven wijze.

D

Na artikel 6 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 6a

1. De ten hoogste toegelaten vergoeding, uitgezonderd de overboekings- of opnamevergoeding, bij regelmatige afwikkeling van doorlopende kredietovereenkomsten waarmee uitstel van betaling kan worden verleend, bedraagt €60 per kalenderjaar. Deze vergoeding kan de kredietgever in rekening brengen ongeacht of er uitstel van betaling is verleend.
2. De overboekings- of opnamevergoeding bedraagt niet meer dan 3% van het overgeboekte of opgenomen bedrag.

E

De aanhef van artikel 11 komt als volgt te luiden:

De ten hoogste toegelaten vertragsvergoeding voor kredietovereenkomsten, niet zijnde doorlopende kredietovereenkomsten waarmee uitstel van betaling kan worden verleend, wordt op dagbasis berekend als volgt:

F

Na artikel 11 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 12

1. Voor doorlopende kredietovereenkomsten waarmee uitstel van betaling kan worden verleend, kan een vertragsvergoeding eerst verschuldigd worden nadat de kredietnemer na het verstrijken van de betalingstermijn, onder vermelding van de gevolgen van het uitblijven van betaling, waaronder de vertragsvergoeding die wordt gevorderd, vruchteloos is aangemaand tot betaling binnen een termijn van veertien dagen, aanvangende de dag na aanmaning.
2. De ten hoogste toegelaten vertragsvergoeding per keer dat een kredietnemer in gebreke wordt gesteld, bedraagt €20.
3. De ten hoogste toegelaten vertragsvergoeding per kalenderjaar per kredietnemer bedraagt €60, ongeacht het aantal keren dat een kredietnemer in gebreke is gesteld.

ARTIKEL III

Artikel 10 van het **Besluit bestuurlijke boetes financiële sector** wordt als volgt gewijzigd:

1. In de opsomming van artikelen uit de Wet op het financieel toezicht onder het Algemeen deel wordt in de numerieke volgorde het volgende artikelnummer met de bijbehorende boetecategorie ingevoegd:

1:77q	3
-------	---

1. In de opsomming van artikelen uit de Wet op het financieel toezicht onder het Deel Gedragstoezicht financiële ondernemingen worden in de numerieke volgorde de volgende artikelnummers met de bijbehorende boetecategorie ingevoegd:

4:34a	3
4:34b	3
4:34c	3
4:35b	3

3. In de opsomming van artikelen uit het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft worden in de numerieke volgorde de volgende artikelnummers met de bijbehorende boetecategorie ingevoegd:

51c	2
86ga	2
114a	3
114b	3
115ac	3

4. In de opsomming van artikelen uit het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft vervallen de volgende artikelnummers met de bijbehorende boetecategorie:

112a	2
112c	2

ARTIKEL IV

Dit besluit treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

ARTIKEL V

Dit besluit wordt aangehaald als: Implementatiebesluit herziene richtlijn consumentenkrediet.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

De Minister van Financiën,

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,

NOTA VAN TOELICHTING

Algemeen

§ 1. Inleiding

Dit besluit strekt samen met de Implementatiewet herziene richtlijn consumentenkrediet (hierna: de implementatiewet) tot implementatie van de Richtlijn (EU) 2023/2225 van het Europees Parlement en de Raad van 18 oktober 2023 inzake kredietovereenkomsten voor consumenten en tot intrekking van Richtlijn 2008/48/EG (hierna: de richtlijn). Vanwege zijn verantwoordelijkheid voor het consumentenrecht en contractenrecht, waaronder Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek (BW) waarin de grondslag voor het Besluit kredietvergoeding is opgenomen, wordt dit besluit mede namens de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid aangeboden.

Net als zijn voorganger (de Richtlijn 2008/48/EG, oftewel de *Consumer Credit Directive I*, hierna: de CCDI), beoogt de herziene richtlijn de totstandkoming van een interne markt voor krediet te bevorderen en een hoog niveau van consumentenbescherming te waarborgen. De toenemende digitalisering, de opkomst van nieuwe kredietproducten, de ontwikkeling van consumentengedrag en -voorkeuren en onnauwkeurige formulering van diverse bepalingen in de CCDI zijn aanleiding geweest voor de herziening.¹ De richtlijn diende op 20 november 2025 in nationale wet- en regelgeving te zijn geïmplementeerd. Er is echter enige vertraging ontstaan bij de implementatie vanwege de complexiteit van de materie en vele lidstaatopties die de richtlijn bevat. De bepalingen van de richtlijn dienen echter pas uiterlijk 20 november 2026 van toepassing te zijn. Dit geeft wat (helaas noodzakelijk gebleken) extra ruimte waardoor de gevolgen van de vertraging hopelijk beperkt blijven.

Met dit besluit worden in het kader van de implementatie van de richtlijn wijzigingen aangebracht in het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (BGfo), het Besluit Kredietvergoeding (Bk) en het Besluit bestuurlijke boetes financiële sector (Bbbfs). Er is een bijlage toegevoegd bij dit besluit met daarin een transponeringstabel.

§ 2. Verhouding tot bestaande wetgeving

De in de richtlijn neergelegde voorschriften worden via de implementatiewet geïmplementeerd in de Nederlandse nationale wetgeving. De implementatiewet wijzigt daartoe de Wet op het financieel toezicht (Wft) en Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek (BW). Het BGfo bevat normen ter uitvoering van de gedragsregels van deel 4 Wft. Het Bk bevat de nadere uitwerking van de regels uit Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek ten aanzien van de toegelaten vormen van kredietvergoeding en de ten hoogste toegelaten kredietvergoeding. Het Bbbfs bevat algemene regels voor het vaststellen van de hoogte van een bestuurlijke boete die op grond van de Wft of andere financiële toezichtwet wordt opgelegd.

¹ Richtlijn 2008/48/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2008 inzake kredietovereenkomsten voor consumenten en tot intrekking van Richtlijn 87/102/EEG van de Raad.

§ 3. Inhoud van dit besluit

§ 3.1. Belangrijkste wijzigingen in het BGfo

In de richtlijnbepalingen staan verplichtingen voor onder meer kredietaanbieders en kredietbemiddelaars. Ter implementatie van die bepalingen zijn artikelen in het BGfo gewijzigd en zijn er ook nieuwe artikelen toegevoegd.

Kredietwaardigheidsbeoordeling

De belangrijkste wijzigingen in het BGfo betreffen bepalingen over de kredietwaardigheidsbeoordeling. Allereerst is de zogeheten verificatiegrens van €1.000 op grond van artikel 113 vervallen. Voorheen dienden kredietgevers bij kredieten vanaf €1.000 de informatie te verifiëren die de consument verschaftte in het kader van de kredietwaardigheidsbeoordeling op grond van artikel 4:34 Wft, bijvoorbeeld aan de hand van loonstroken ter bewijs van inkomen. Met dit besluit gaat een open norm voor verificatie gelden, waarbij kredietgevers de van de consument verkregen informatie moeten verifiëren naar gelang de noodzakelijkheid daarvan en evenredigheid met de aard, duur, waarde en risico's van het krediet. Een tweede wijziging ziet op het grensbedrag om het stelsel van kredietregistratie (BKR) te raadplegen in het kader van de beoordeling. Voorheen gold dat kredietgevers bij kredieten vanaf €250 BKR moesten raadplegen. Die grens vervalt, waardoor BKR voorafgaand aan de verstrekking van elk krediet moet worden geraadpleegd. Daarnaast worden aanbieders van doorlopend krediet verplicht een nieuwe kredietwaardigheidsbeoordeling uit te voeren indien de laatste kredietwaardigheidsbeoordeling meer dan een jaar geleden is en de consument op het punt staat om een nieuwe opname onder het krediet te doen. Tot slot is een artikel opgenomen over de rechten van de consument wanneer er sprake is geweest van een kredietwaardigheidsbeoordeling op basis van geautomatiseerde gegevensverwerking. Een consument heeft in dat geval te allen tijde recht op menselijke tussenkomst door de aanbieder van krediet. Ook is onder andere bepaald dat de aanbieder van krediet de consument moet informeren over een afwijzing van een aanvraag voor een consumptief krediet.

Gezien de betrekkelijk lage hoogte van de voornoemde (vervallen) grenzen, hebben de wijzigingen in het BGfo voornamelijk gevolgen voor partijen die krediet in kleinere bedragen aanbieden. Een voorbeeld is de telecomsector. Bij de verkoop van een telefoonabonnement is het veelal mogelijk om daarbij het toestel aan te schaffen, waarbij het toestel (gedeeltelijk) in termijnen kan worden afbetaald. Voorheen gold – zoals hierboven beschreven – dat aanbieders bij deze kredieten (i) vanaf €250 BKR moesten raadplegen en (ii) vanaf €1.000 de door consument geleverde informatie moesten verifiëren. Aanbieders van deze kredieten zullen in het vervolg altijd BKR moeten raadplegen en de in het kader van de kredietwaardigheidsbeoordeling opgevraagde gegevens moeten verifiëren aan de hand van de open norm.

Overige wijzigingen BGfo

De andere wijzigingen in het BGfo zien onder meer op regels over de informatie die aan consumenten moet worden verschaft. Er is een verplichting opgenomen dat aanbieders van consumptief krediet, net als aanbieders van hypothecair krediet, op hun website, op papier of een andere duurzame drager algemene informatie kosteloos beschikbaar moeten stellen aan de consument met betrekking tot het op dat moment aangeboden krediet. Ook zijn in het BGfo vier nieuwe reclameverboden opgenomen, ter bescherming

van de consument, die gelden bij consumptief krediet. Voor de precontractuele fase is ter implementatie van de richtlijn opgenomen dat bij drie typen kredietovereenkomsten een lichter regime van precontractuele informatieverplichtingen geldt. In deze situaties hoeft bepaalde precontractuele informatie niet verschaft te worden aan de consument, omdat het de verwachting is dat deze informatie niet leidt tot een hoger beschermingsniveau van de consument. Verder is bijlage D bij het BGfo, het Europese standaardinformatie inzake consumentenkredietformulier, waarin de precontractuele informatie verstrekt moet worden, opnieuw vastgesteld.

Als gevolg van de richtlijn is ook een aantal bepalingen over informatieverstrekking vervallen. Dit zijn bepalingen die specifiek zagen op de informatieverstrekking bij kredietovereenkomsten die in de vorm van een geoorloofde debetstand op een rekening worden verleend en die binnen een maand moeten worden afgelost. Ook zijn het bepalingen die zagen op de informatieverstrekking bij kredietovereenkomsten waarbij is overeengekomen dat de ter zake verschuldigde betaling van de consument op verzoek of binnen een termijn van één tot drie maanden plaatsvindt. Voor deze twee soorten kredietovereenkomsten voorziet de richtlijn in geharmoniseerde bepalingen over informatieverstrekking in geval van consumptief krediet. Ook is aan een aantal bepalingen over informatieverstrekking in het BGfo toegevoegd dat deze informatie kosteloos moet worden verstrekt aan de consument.

Daarnaast is een bepaling opgenomen over adviesverlening, waarmee onder andere is geregeld dat de financiëledienstverlener die adviesdiensten verleent inzake consumptief krediet een voldoende groot aantal kredietovereenkomsten opneemt in zijn productassortiment. Er is tevens een waarschuwingsplicht opgenomen voor de adviseur richting de consument voor specifieke risico's die gepaard kunnen gaan met de kredietovereenkomst.

§ 3.2. Belangrijkste wijzigingen in het Bk

Het Bk bevat regels die de vergoedingen maximeren die kredietgevers bij kredietnemers in rekening mogen brengen.

Het Bk wordt gewijzigd om ook van toepassing te kunnen zijn op kredietvormen die nieuw gereguleerd worden. Dit is met name relevant voor krediet in de vorm van uitstel van betaling, waaronder kaarten met uitgestelde debitering en 'koop nu, betaal later'-krediet (de op dit moment gangbare vormen van uitstel van betaling). Het Bk bevat – kort gezegd – een maximumrentepercentage in het geval van reguliere nakoming en in het geval van niet-nakoming. Zodoende is het Bk toegespitst op de meer klassieke vormen van krediet, waarbij een klant een geldbedrag leent en dit bedrag binnen een bepaalde termijn met rente moet terugbetalen. Verder relevant is dat het voorheen geldende artikel 7:76, eerste lid, BW, bepaalde – kort gezegd – dat kredietgevers slechts twee vergoedingen mogen rekenen: (i) een reguliere vergoeding verschuldigd bij 'afwikkeling overeenkomstig de kredietovereenkomst' en (ii) een verdragingsvergoeding op het moment dat de consument zijn betalingsverplichtingen niet nakomt en in gebreke is.

In de implementatiewet is artikel 7:76, eerste lid, BW vereenvoudigd in die zin dat het lid thans slechts bepaalt – kort gezegd – dat kredietgevers geen hogere vergoeding mogen rekenen dan bij of krachtens algemene maatregel van bestuur bepaald (in dit geval het Bk). Dit biedt de ruimte om het Bk thans als volgt te wijzigen. De 'hoofregel' van artikel 7:76, eerste lid, BW (dat kredietgevers slechts één reguliere vergoeding en

één vertragsvergoeding mogen rekenen) wordt overgeheveld naar artikel 2a Bk en geldt zodoende nog steeds. Wel wordt deze regel op één belangrijk onderdeel gewijzigd. Voor krediet in de vorm van uitstel van betaling gaat namelijk een uitzondering gelden op grond waarvan aanbieders meer dan een vergoeding bij regelmatige afwikkeling mogen rekenen, mits aan bepaalde waarborgen is voldaan (waaronder dat er geen rente wordt gerekend over het opgenomen bedrag). Met deze wijziging is beoogd het voor aanbieders van kaarten met uitgestelde debitering mogelijk te maken zowel de gebruikelijke kaartkosten, als de transactie-gerelateerde kosten (gedefinieerd als de overboekings- of opnamevergoeding) te blijven rekenen. Wel worden de kaartkosten gemaximeerd op een totaal van €60 per jaar, en de overboekings- of opnamevergoeding op 3% per overboeking of opname. Deze regels gaan ook gelden voor 'koop nu, betaal later'-krediet, waardoor aanbieders hiervan deze kosten ook in rekening mogen brengen. Zoals in de memorie van toelichting van de implementatiewet uiteengezet, is dit naar verwachting echter positief voor de consumentenbescherming. Een consument wordt dan namelijk niet achteraf geconfronteerd met oplopende rentekosten (die mogen immers niet in rekening worden gebracht), maar wordt gehouden enige kosten met betrekking tot 'koop nu, betaal later'-krediet op andere wijze te voldoen, bijvoorbeeld in de vorm van transactie-gerelateerde kosten. Deze kosten zouden een wenselijke drempel vormen – met name voor jongere consumenten – om achteloos van 'koop nu, betaal later'-krediet gebruik te maken. Opgemerkt zij overigens dat aanbieders van 'koop nu, betaal later'-krediet momenteel op voorhand veelal geen enkele vergoeding rekenen, en dat het gezien dit inmiddels breed bekende model ook niet de verwachting is dat deze kredietgevers dit gaan doen.

Ook de maximumvertragsvergoeding is aangepast voor krediet in de vorm van uitstel van betaling. Op grond van het Bk is de maximumvertragsvergoeding gemaximeerd op de contractueel overeengekomen rente. Stel dat een kredietnemer tegen een rentepercentage van 6% een geldbedrag leent, dan geldt op grond van het Bk dus eveneens een maximumvertragsrente van 6%. Aangezien kaarten met uitgestelde debitering en 'koop nu, betaal later'-krediet in de regel echter tegen 0% rente worden aangeboden, zou dat tot gevolg hebben dat aanbieders hiervan geen vertragsvergoeding zouden mogen rekenen. Dat is onwenselijk omdat kredietgevers wel degelijk kosten maken bij niet-nakoming en omdat van niet-nakoming zonder gevolgen bovendien een verkeerde prikkel zou uitgaan richting kredietnemers. Voor uitstel van betaling is daarom gekozen voor een maximumvertragsvergoeding in de vorm van (i) een maximumbedrag van €20 per keer dat een kredietnemer niet nakomt en in gebreke is gesteld en (ii) een maximumbedrag van €60 dat een kredietgever in totaal per jaar per kredietnemer in rekening mag brengen. Een vertragsvergoeding mag bovendien pas in rekening worden gebracht als de betalingstermijn is verstreken en de kredietnemer schriftelijk is aangemaand tot betaling binnen een termijn van veertien dagen na aanmaning. Hierbij moet de kredietgever de kredietnemer wijzen op alle gevolgen van het aanhoudend uitblijven van betaling, waaronder de in rekening te brengen vertragsvergoeding en mogelijke gevolgen voor registratie van de achterstand bij het Bureau Krediet Registratie (BKR).

Met deze kostenmaximering wordt uitvoering gegeven aan een breed gedragen politieke wens om het risico op overkreditering en problematische schulden bij met name 'koop nu, betaal later'-krediet zoveel mogelijk te beperken. Als het 'potje' van €60 per klant aan vertragsvergoeding immers is opgebruikt, zal de aanbieder van 'koop nu, betaal later'-krediet dergelijk krediet dat jaar niet meer verstrekken aan die klant omdat de aanbieder bij mogelijke niet-nakoming dan ook geen kosten meer in rekening kan brengen. Opgemerkt zij dat deze regels gelden voor 'koop nu, betaal later'-krediet in de

vorm van een doorlopend krediet waarbij een consument een account en een kredietlimiet heeft bij een aanbieder. Het is de verwachting dat het 'koop nu, betaal later'-aanbod deze vorm zal krijgen naar aanleiding van de implementatiewet en dit besluit. Voor zover aanbieders individuele, aflopende 'koop nu, betaal later'-kredieten blijven aanbieden, zullen – naast de normen in de Wft en het BGfo – de reguliere normen gelden van het Besluit kredietvergoeding, waaronder het maximumrentepercentage bij afwikkeling overeenkomstig de overeenkomst en bij niet-nakoming. Ook in dat geval zal de consumentenbescherming dus gewaarborgd zijn.

§ 3.3. De belangrijkste wijzigingen in het Bbbfs

In het Bbbfs wordt het niet naleven van enige ter implementatie van de richtlijn in de implementatiewet of dit besluit opgenomen bepalingen beboetbaar gesteld. Het gaat om de artikelen die onder andere gaan over productinterventie bij marktpraktijken die zorgen opleveren over onder andere consumentenbescherming, de kredietwaardigheidsbeoordeling, vroegtijdige signalering van betalingsproblemen en (precontractuele) informatieverplichtingen.

§ 4. Gevolgen

In de memorie van toelichting bij de implementatiewet is in paragraaf 7 ingegaan op de bedrijfseffecten en financiële gevolgen van de implementatie. Er zijn geen financiële gevolgen voor het Rijk.

§ 4.1 Doenvermogen

Bij beleidsvorming moet rekening worden gehouden met het doenvermogen van burgers, zzp'ers en het (kleine) mkb, indien het beleid op hen gericht is. Dit betekent dat mensen beleid, wet- en regelgeving niet alleen moeten begrijpen, maar dat zij er ook naar kunnen handelen. In de memorie van toelichting bij de implementatiewet is bij de regels rondom de kredietwaardigheidsbeoordeling, de verplichting tot het verschaffen van precontractuele informatie en algemene informatie reeds ingegaan op de gevolgen hiervan voor het doenvermogen van de burgers, zzp'ers en het (kleine) mkb (zie daarvoor paragraaf 6). De conclusie is dat de richtlijnimplementatie het doenvermogen van de consument en het kleine mkb niet wezenlijk zal beïnvloeden.

In aanvulling daarop het volgende. In dit wijzigingsbesluit zijn bepalingen opgenomen ten aanzien van adviesverlening (artikel 86.ga BGfo) die nog relevant zijn voor het doenvermogen. De financiële dienstverlener moet bij het verlenen van adviesdiensten inzake een consumptief krediet een voldoende groot aantal kredietovereenkomsten opnemen in zijn productassortiment, zodat de uiteindelijke aanbevolen kredietovereenkomst of kredietovereenkomsten zo goed mogelijk aansluiten bij de omstandigheden en behoeften van de consument. Ook moet een financiële dienstverlener de consument waarschuwen ten aanzien van een specifiek risico dat gepaard kan gaan met de kredietovereenkomst. Deze verplichtingen verbeteren de positie van de consument en zullen de consument beter in staat stellen weloverwogen financiële beslissingen te nemen. Dit is positief voor het doenvermogen van de consument. Voor de financiële dienstverlener brengt dit wel meer verplichtingen met zich mee, maar deze blijven beperkt tot het aanbieden van meer overeenkomsten en het geven van een waarschuwing. Dit heeft dan ook geen noemenswaardige impact op het doenvermogen van de financiële dienstverlener die kwalificeert als zzp'er of mkb'er.

Ook is in het wijzigingsbesluit in artikel 114b BGfo bepaald dat een consument, indien bij de kredietwaardigheidsbeoordeling inzake een consumptief krediet gebruik wordt gemaakt van geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens, altijd recht heeft op menselijke tussenkomst. Een consument heeft recht op een duidelijke en begrijpelijke uitleg over de kredietwaardigheidsbeoordeling, recht om zijn standpunt kenbaar te maken en recht om te vragen om een herziening van de kredietwaardigheidsbeoordeling. Deze rechten van de consument verbeteren zijn positie en komen het doenvermogen van de consument ten goede. Een consument die iets niet begrijpt en nog niet weet hoe hij moet handelen, heeft recht op een duidelijke en begrijpelijke uitleg en kan daarbij gebaat zijn. Het voorgaande geldt ook voor artikel 115ac BGfo, waarin is bepaald dat bij afwijzing van een aanvraag van een consumptief krediet de kredietaanbieder de consument onverwijld in kennis stelt van het recht van de consument op een menselijke beoordeling en van de procedure om de beslissing tot afwijzing aan te vechten.

De wijzigingen in het BK hebben geen gevolgen voor het doenvermogen van de consument.

§ 4.2. Regeldruk

Onder regeldrukkosten wordt verstaan de investeringen en inspanningen (uitgedrukt in euro's) die burgers, bedrijven of professionals moeten doen of verrichten om te voldoen aan wet- en regelgeving van de Rijksoverheid. In dit geval gaat het onder meer om kosten die voortvloeien uit de in dit besluit opgenomen informatieverplichtingen en verplichtingen ten aanzien van de kredietwaardigheidsbeoordeling.

Voor alle regeldrukeffecten die samenhangen met de implementatie van de herziene richtlijn consumentenkrediet wordt in de eerste plaats verwezen naar paragraaf 7 van de memorie van toelichting van de implementatiewet. Daar staan alle regeldrukkosten beschreven als gevolg van de implementatiewet, waaronder als gevolg van nieuwe precontractuele informatieverplichtingen. De regeldrukgevolgen van deze verplichtingen worden in deze paragraaf dus niet nog eens uiteengezet. In deze paragraaf wordt eerst ingegaan op de regeldrukgevolgen in de vorm *eenmalige* nalevingskosten als gevolg van voorziene wijzigingen in het productassortiment van 'koop nu, betaal later'-krediet. Vervolgens wordt ingegaan op de regeldrukgevolgen in de vorm van *doorlopende* nalevingskosten, onder meer als gevolg van de jaarlijkse kredietwaardigheidsbeoordeling bij doorlopend krediet en het recht op menselijke tussenkomst indien een kredietwaardigheidsbeoordeling is uitgevoerd op basis van geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens.

Eenmalige nalevingskosten

Voorheen bepaalde artikel 114 BGfo dat een kredietaanbieder bij het verstrekken van kredieten vanaf €250 eerst een 'stelsel van kredietregistratie' (oftewel het BKR) moest raadplegen, wat een overzicht bevat van de op naam van de kredietnemer geregistreerde kredieten. Deze grens vervalt, waardoor het thans verplicht wordt om bij elk te verstrekken krediet – ongeacht de hoogte – BKR te raadplegen. Dit brengt extra kosten met zich mee voor aanbieders van kleine kredieten van onder de €250. In de overgrote meerderheid van de gevallen gaat dit om aanbieders van 'koop nu, betaal later'-krediet, en in mindere mate om telefoonkrediet en flitskrediet. Aangezien sommige aanbieders van 'koop nu, betaal later'-krediet de kosten die gepaard gaan met BKR-raadpleging zullen willen vermijden, is het de verwachting dat zij hun productaanbod

zullen wijzigen. Zij zullen naar verwachting verschuiven van individuele, kleine, aflopende kredieten naar doorlopende kredieten met een kredietlimiet waaronder vrijelijk bedragen kunnen worden opgenomen. Deze aanpassing van het productassortiment levert eenmalige regeldruk op. Deze regeldruk zal naar verwachting echter redelijk beperkt zijn. Aanbieders van 'koop nu, betaal later'-krediet werken momenteel namelijk al op accountbasis waarbij vaak een onvermelde, impliciete kredietlimiet geldt (in die zin dat een consument die al meerdere aankopen heeft gedaan met 'koop nu, betaal later'-krediet op een gegeven moment niet nog een aankoop kan doen indien deze limiet daarmee wordt overschreden). De wijziging ten opzichte van de huidige situatie bestaat er dan uit dat de kredietlimiet expliciet wordt, er een kredietwaardigheidsbeoordeling inclusief BKR-raadpleging moet plaatsvinden en dat de kredietlimiet jaarlijks opnieuw moet worden getoetst (zie daarover ook de alinea hieronder). De *doorlopende* kosten die bij deze handelingen komen kijken, staan hieronder beschreven en in de memorie van toelichting van de implementatiewet. De *eenmalige* kosten als gevolg van deze verschuiving in het productassortiment worden als volgt geschat. Twee hoogopgeleide medewerkers (uurloon €54) besteden elk naar verwachting 40 uur aan kennisname van de nieuwe regels en daaruit voortvloeiende aanpassing. Afstemming met vier hogere leidinggevenden of leden van de raad van bestuur zal hen naar schatting 10 uur in beslag nemen (uurloon €77). De geschatte, eenmalige kosten per aanbieder van 'koop nu, betaal later'-krediet, komen daarmee uit op $(40 \times 2 \times 54 + 10 \times 4 \times 77) = €7.400$.

Op grond van het Bk gaan er nieuwe regels gelden voor doorlopend krediet waarmee uitstel van betaling kan worden verleend die de kosten maximeren. Het bedrag dat aanbieders hierdoor minder in rekening kunnen brengen (zowel in het geval van reguliere afwikkeling als in het geval van niet-nakoming) kwalificeert niet als regeldruk. Dit gaat immers niet om extra administratieve lasten of om investeringskosten om aan de nieuwe regelgeving te kunnen voldoen, maar om een wettelijke maximering van een rekening te brengen bedrag. Wel zullen aanbieders van doorlopend krediet waarmee uitstel van betaling kan worden verleend (i) kennisnamekosten maken en (ii) kosten om, waar nodig, het productaanbod aan te passen om aan de voorwaarden van artikel 2a, tweede lid, Bk te voldoen. Dit artikellid geeft de voorwaarden op grond waarvan het is toegestaan om meerdere vormen van vergoeding bij regelmatige afwikkeling te rekenen. Aangezien het enigszins complexe materie betreft, is het de verwachting dat twee hoogopgeleide medewerkers naar verwachting 25 uur per persoon hiervoor nodig hebben. Eventuele afstemming met vier hogere leidinggevenden of leden van de raad van bestuur zal hen maximaal 10 uur in beslag nemen. De geschatte kosten per aanbieder van doorlopend krediet waarmee uitstel van betaling kan worden verleend, komen daarmee uit op $(25 \times 2 \times 54 + 10 \times 4 \times 77) = €5.780$.

Geschatte, totale eenmalige nalevingskosten	
Aanpassing productassortiment 'koop nu, betaal later'-krediet (~10 aanbieders)	€74.000
Kennisnamekosten regels kostenmaximering doorlopend krediet (~14 aanbieders)	€80.920
Totaal	~ €155.000

Doorlopende nalevingskosten en -besparingen

Een aanbieder van consumptief krediet moet op grond van artikel 51c BGfo op zijn

website, op papier of een andere duurzame drager bepaalde algemene informatie kosteloos beschikbaar stellen met betrekking tot het op dat moment aangeboden consumptieve krediet. In de praktijk wordt dergelijke informatie al vermeld op de website van een aanbieder. De lasten die daarmee samenhangen kunnen dus als bedrijfseigen worden gezien en gelden niet als extra regeldruk.

Op grond van artikel 86.ga, eerste en derde lid, gelden twee verplichtingen voor financiële dienstverleners (kredietaanbieders, -bemiddelaars en -adviseurs) in het kader van kredietverlening. Het eerste lid bepaalt dat financiële dienstverleners bij het verlenen van adviesdiensten verplicht een 'toereikend aantal' kredietovereenkomsten uit het productassortiment in overweging te nemen. Het tweede lid bevat een verplichting om de consument te waarschuwen indien een bepaald krediet 'specifieke risico's' bevat voor een consument. Anders dan in de vorm van kennisnamekosten, leiden beide verplichtingen niet tot noemenswaardige extra regeldruk. Het is namelijk – ten aanzien van het eerste lid – inherent aan gedegen advies dat, afhankelijk van de behoeften van de consument, een toereikend aantal kredietvormen in overweging wordt genomen door de financiële dienstverlener. Het eerste lid leidt dus niet tot extra regeldruk (anders dan de genoemde kennisnamekosten). Daarnaast geldt – ten aanzien van het tweede lid – dat van *specifieke* risico's vooral sprake zal zijn bij kredieten van een relatief grote omvang en een lange duur, of bijvoorbeeld bij nieuwe kredietvormen- of voorwaarden die nieuwe risico's met zich meebrengen voor de consument. Kredietovereenkomsten waarbij specifieke risico's zich voordoen, afgesloten via een financiële dienstverlener, zullen momenteel in de regel niet geautomatiseerd worden aangeboden, maar slechts na menselijke tussenkomst (zij het schriftelijk, telefonisch of in persoon). In deze gevallen – mocht er sprake zijn van specifieke risico's in de zin van dit artikel – zal deze waarschuwingsplicht niet tot noemenswaardige extra regeldruk leiden. Voor zover financiële dienstverleners niet al uit eigen beweging een toereikend aantal kredietovereenkomsten in overweging nemen of op specifieke risico's wijzen, bestaat de regeldruk die voortvloeit uit deze verplichting uit kennisnamekosten. Een hoogopgeleide werknemer is hier naar schatting één uur aan kwijt. De eenmalige nalevingskosten voor deze beperkte groep bedragen naar schatting dus ($1 \times 54 =$) €54 per financiële dienstverlener.

Artikel 112 BGfo leidt tot regeldrukvermindering aangezien voor bepaalde, minder risicovolle kredieten een beperkter (lichter) precontractueel-informatieregime zal gelden. Voor deze kredieten hoeft de precontractuele informatie in bijlage D bij het BGfo (nieuw) niet te langer te worden verstrekt. Voortaan zal een administratieve medewerker (uurloon €39) niet meer jaarlijks naar schatting twee dagen bezig zijn met het vaststellen of wijzigen van de precontractuele informatie voor deze kredietovereenkomsten. Dit levert een jaarlijkse besparing op van ($1 \times €39 \times 16 =$) €624 per aanbieder.

Op grond van artikel 113 BGfo gold voorheen voor kredieten vanaf €1.000 de zogeheten verificatieplicht, wat inhield dat kredietgevers de door de consument verstrekte informatie over zijn of haar financiële positie diende te verifiëren aan de hand van schriftelijke informatie. Deze grens vervalt. Thans worden kredietgevers verplicht te verifiëren aan de hand van een open norm. Naar verwachting heeft dit geen gevolgen voor de regeldruk. Enerzijds biedt de open norm namelijk meer flexibiliteit voor kredietgevers om hun kredietwaardigheidsbeoordeling en verificatieproces toe te spitsen op hun specifieke dienstverlening. Anderzijds was de €1.000-grens een heldere regel die voor kredietgevers duidelijkheid schiep wanneer verificatie noodzakelijk was en daarmee eenvoudig na te leven. Beide omstandigheden kunnen in dit geval tegen elkaar worden

weggestreept, waardoor deze wijziging naar verwachting geen gevolgen heeft voor de regeldruk. Voor de kosteninschatting van de kredietwaardigheidsbeoordeling wordt verwezen naar paragraaf 7 (Bedrijfseffecten en financiële gevolgen) van de memorie van toelichting van de implementatiewet.

Zoals hierboven beschreven onder het kopje eenmalige nalevingskosten, vervalt in artikel 114 BGfo de grens van €250, vanaf welk kredietbedrag BKR moet worden geraadpleegd. Dit heeft niet alleen de daar beschreven eenmalige nalevingskosten tot gevolg, maar leidt ook tot doorlopende nalevingskosten voor aanbieders van telefoonkrediet. Hoewel veel telefoons namelijk duurder zijn dan €250, geldt voor een minderheid van de jaarlijks afgesloten abonnementen en bijbehorende telefoonkredieten dat de consument een eenmalige aanbetaling doet om voor het telefoonkrediet onder de €250 uit te komen zodat de BKR-raadpleegplicht voor dat krediet vervalt. Naar schatting gaat dit om 150.000 tot 200.000 telefoonkredieten per jaar. De kosten voor een BKR-raadpleging worden vastgesteld door BKR zelf en zijn bovendien afhankelijk van een veelvoud aan factoren, waaronder het aantal raadplegingen dat een kredietgever per jaar verricht. Er zijn daarnaast drie grote telecomaanbieders met een eigen netwerk actief in Nederland, naast ongeveer 20 (veel) kleinere aanbieders (zogeheten *mobile virtual network operators*). Het feit dat hun klantenbestanden aanzienlijk verschillen, compliceert een gemiddelde inschatting van de aanvullende kosten per aanbieder. Niettemin wordt – alles afwegende – uitgegaan van gemiddeld €12.500 extra kosten per telecom-/kredietaanbieder per jaar.

Aanbieders van doorlopend krediet worden op grond van artikel 114a BGfo verplicht elke twaalf maanden opnieuw een kredietwaardigheidsbeoordeling uit te voeren en daarbij BKR te raadplegen. Dit om te bepalen of de kredietlimiet nog verantwoord is en, indien nodig, naar beneden bij te stellen. In de memorie van toelichting bij de implementatiewet is de kostenschatting uiteengezet van de kredietwaardigheidsbeoordeling voor 'nieuwe aanbieders', die nieuw onder het toepassingsgebied van de richtlijn zijn komen te vallen. Het feit dat aanbieders van doorlopend krediet deze één keer per jaar moeten uitvoeren voor elke klant (althans: elke keer dat de laatste kredietwaardigheidsbeoordeling meer dan twaalf maanden geleden was en de klant een nieuwe opname wil doen), brengt extra kosten met zich mee. Aangezien de kredietwaardigheidsbeoordeling in het overgrote deel van de gevallen echter automatisch zal worden uitgevoerd, zullen deze extra kosten beperkt zijn. De systemen waarmee de kredietwaardigheidsbeoordeling worden uitgevoerd, draaien immers al, maar zullen extra technisch onderhoud en ontwikkeling behoeven. De totale extra kosten per kredietaanbieder worden geschat op €15.000 tot €45.000 per jaar.

Op grond van artikel 114b, eerste lid, onderdeel c, heeft een consument – kort gezegd – het recht op menselijke tussenkomst en op een herziening van een kredietwaardigheidsbeoordeling indien die is uitgevoerd op basis van geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens. Tot hoeveel extra regeldruk dit leidt, is zeer sterk afhankelijk van het soort kredietgever, het productassortiment en de grootte van het klantenbestand en het aantal potentiële klanten. Alles afwegende, gaat dit voorstel uit van 2.500 tot 7.500 menselijke tussenkomsten per jaar per aanbieder. De grote meerderheid van de tussenkomsten zullen snel kunnen worden afgehandeld (10 tot 15 minuten), terwijl een minderheid juist betrekkelijk langer zal duren (anderhalf tot twee uur). Gemiddeld wordt uitgegaan van 30 minuten per tussenkomst. Uitgaande van afhandeling door een administratief medewerker, komt de totale, geschatte regeldruk uit tussen $(2.500 * 0,5 * €39 =) €48.750$ en $(7.500 * 0,5 * €39 =) €146.250$ per aanbieder.

Geschatte, totale structurele nalevingskosten	
Kennisnamekosten advies en waarschuwing (~60 aanbieders)	€3.240
Lichter precontractueel regime (~30 aanbieders)	(-) €18.720
BKR-raadpleegkosten telecom (~23 aanbieders)	€287.500
Terugkerende kredietwaardigheidsbeoordeling doorlopend krediet (~14 aanbieders)	Tussen €210.000 en €630.000
Recht op menselijke tussenkomst (~30 aanbieders)	Tussen €1.472.500 en €4.387.500
Gemiddeld, geschat totaal	~ €3,62 miljoen

§ 5. Toezicht en handhaving

Op grond van artikel 1:25 Wft is de AFM belast met het uitoefenen van gedragstoezicht op financiële markten. Met betrekking tot de richtlijn betekent dit dat de AFM toezicht houdt op de naleving van de bepalingen uit de richtlijn die zijn geïmplementeerd in het BGfo en het Bk.

De AFM heeft op grond van afdeling 1.4 Wft verschillende bevoegdheden op het gebied van toezicht en handhaving. Zo kan zij bijvoorbeeld een aanwijzing geven. Ook kan zij op grond van de artikelen 1:79 en 1:80 Wft en de daarbij behorende bijlagen middels een last onder dwangsom of bestuurlijke boete handhavend optreden tegen overtredingen van vergunninghoudende partijen.

§ 6. Uitvoeringstoets AFM [o.a. 113 en 114 BGfo]

[PM]

§ 7. Advies en consultatie

[PM]

Artikelsgewijze toelichting

ARTIKEL I (Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft)

A

De definitie van 'richtlijn consumentenkrediet' vervalt, aangezien deze slechts in artikel 112 BGfo voorkomt en daarom in dat artikel is uitgeschreven.

B

Het opschrift van paragraaf 8.1.2a is aangepast, omdat deze paragraaf door toevoeging van artikel 51c voortaan ook de vereisten voor informatieverstrekking door aanbieders van consumptief krediet omvat.

C

Artikel 51c van het BGfo implementeert artikel 9 van de richtlijn. Artikel 9 van de richtlijn bevat een verplichting voor aanbieders van consumptief krediet om op hun website, op papier of op een andere duurzame drager algemene informatie beschikbaar te stellen over het consumptief krediet dat zij op dat moment aanbieden. Het gaat om informatie op grond waarvan een consument zich een beeld kan vormen van de consumptieve kredieten die de aanbieder in zijn productassortiment heeft en de daarbij behorende kenmerken zoals rentes, kosten en aflossingsmogelijkheden. Daarnaast gaat het om informatie over de aanbieder van het consumptief krediet, zoals het telefoonnummer en het e-mailadres, zodat consumenten snel en efficiënt contact kunnen opnemen met de aanbieder van het consumptief krediet. Deze informatie moet op grond van artikel 5 van de richtlijn kosteloos beschikbaar worden gesteld

In de eerste zin van onderdeel j van artikel 51c van het BGfo is bepaald dat de volgende informatie moet worden verstrekt: een indicatie van de nevendiensten die de consument gehouden is te verwerven teneinde het krediet, in voorkomend geval, onder de geadverteerde voorwaarden te verkrijgen. Dit onderdeel ziet op gevallen van toegestane koppelverkoop. Koppelverkoop is in beginsel verboden, maar is toegestaan als het gaat om een verzekering of betaal- of spaarrekening onder de in de richtlijn bepaling voorgeschreven voorwaarde. Dan geldt de eerste zin van onderdeel j.

D

Artikel 53, negende lid, van het BGfo bevat regels met betrekking tot reclame over krediet. In het lid staan een viertal reclameverboden (onderdelen a t/m d). Dit lid is gewijzigd en er zijn ter implementatie van artikel 8, zevende en achtste lid, van de richtlijn, vier nieuwe reclameverboden toegevoegd (onderdelen e t/m h) die gelden ten aanzien van consumptief krediet.

Uit artikel 8, zevende lid, onderdeel b, van de richtlijn, volgt dat reclame verboden is voor kredietproducten, waarin wordt vermeld dat lopende kredietovereenkomsten of in databanken geregistreerde kredieten weinig of geen invloed hebben op de beoordeling van een kredietaanvraag. In artikel 53, negende lid, onderdeel b, was al geregeld dat het niet is toegestaan om in reclame te vermelden dat 'lopende overeenkomsten inzake krediet' geen of een ondergeschikte rol spelen bij de kredietaanvraag. Om volledig bij de richtlijntekst aan te sluiten, wordt hieraan toegevoegd dat dit ook geldt voor 'in databanken geregistreerde kredieten'. Dit reclameverbod ziet daarmee dus niet uitsluitend meer op uitingen over lopende kredietovereenkomsten die weinig of geen invloed hebben op de beoordeling van een kredietaanvraag, maar ook op uitingen over kredietovereenkomsten die reeds zijn beëindigd maar nog wel in een databank staan geregistreerd.

Artikel 53, negende lid, onderdeel e, verbiedt reclame voor kredietproducten waarin consumenten worden aangemoedigd tot het vragen om krediet door te suggereren dat krediet hun financiële situatie zal verbeteren ter implementatie van artikel 8, zevende lid, onderdeel a, van de richtlijn. Onderdeel f van het hiervoor genoemde lid implementeert artikel 8, zevende lid, onderdeel c, van de richtlijn, en verbiedt reclame, waarin wordt gesuggereerd dat krediet leidt tot een toename van de financiële middelen, een vervangmiddel is voor spaargeld of de levensstandaard van de consument kan verhogen.

Artikel 8, achtste lid, van de richtlijn, noemt drie soorten reclame voor kredietproducten die lidstaten kunnen verbieden. Onderdeel a van dit lid is al verboden in artikel 53, negende lid, onderdeel a, BGfo. Dit betreft het verbod voor reclame, waarin de snelheid of het gemak waarmee krediet kan worden verkregen wordt benadrukt.

De andere twee verboden zijn ook geïmplementeerd in onderdelen g en h, van artikel 53, negende lid, BGfo. Het gaat om het verbod op reclame, waarin wordt vermeldt dat een korting alleen maar geldig is indien er een krediet wordt opgenomen. Dit geeft een verkeerde prikkel om krediet af te sluiten, terwijl voorzichtigheid geboden is bij het afsluiten van kredietproducten. Daarnaast gaat het om het verbod op reclame waarbij wordt vermeldt dat voor de aflossing van krediettermijnen "respijtperiodes" van meer dan drie maanden worden aangeboden. Het niet tijdig aflossen van krediettermijnen moet juist voorkomen worden, om financiële problemen bij consumenten te voorkomen, en moet dus geen aanmoediging zijn om een krediet af te sluiten.

E

Het uitzonderingsregime dat voor de geoorloofde debetstand nog bestond onder de CCDI geldt niet langer. Als gevolg hiervan vervalt de zinsnede uit artikel 77, vierde lid, BGfo, dat verwijst naar beperktere informatieverplichtingen die golden voor de geoorloofde debetstand.

F

Artikel 79, tweede en derde lid, BGfo, betreft een uitwerking van de belangrijkste kenmerken waarover de consument in geval van consumptief dient te worden geïnformeerd bij overeenkomsten op afstand waarbij gebruik wordt gemaakt van de telefoon voor het doen van ongevraagde oproepen. Aangezien er geen uitzonderingsregime meer geldt voor de geoorloofde debetstand, vervalt het derde lid, dat een opsomming gaf van de belangrijkste informatieverplichtingen bij de telefonische overeenkomsten op afstand in geval van de geoorloofde debetstand.

G

Artikel 86 ga implementeert artikel 16 van de richtlijn, dat ziet op regels inzake adviesverlening. Het hiervoor genoemde richtlijnartikel kent veel gelijkenissen met bepalingen uit de richtlijn hypothecair krediet die reeds geïmplementeerd zijn in de Wft en het BGfo.²

Het eerste lid implementeert artikel 16, derde lid, onderdeel c, van de richtlijn en bepaalt dat bij het verlenen van adviesdiensten inzake een consumptief krediet, de financiële dienstverlener een voldoende groot aantal kredietovereenkomsten opneemt in zijn productassortiment, zodat de uiteindelijke aanbevolen kredietovereenkomst of kredietovereenkomsten zo goed mogelijk aansluiten bij de omstandigheden en behoeften van de consument. Op deze manier kan een voor de consument zo geschikt mogelijk product worden geadviseerd.

² Richtlijn 2014/17/EU van het Europees Parlement en de Raad van 4 februari 2014 inzake kredietovereenkomsten voor consumenten met betrekking tot voor bewoning bestemde onroerende goederen en tot wijziging van de Richtlijnen 2008/48/EG en 2013/36/EU en Verordening (EU) nr. 1093/2010.

Het tweede lid implementeert artikel 16, vierde lid, van de richtlijn. De richtlijn schrijft voor dat lidstaten het gebruik van de termen 'advies' en 'adviseur' kunnen verbieden indien het advies wordt verstrekt door kredietgevers of kredietbemiddelaars. In Nederland is dat niet verboden omdat het nationale recht al zware eisen stelt aan de financiële dienst advies, zoals onder meer een vergunningplicht en vakbekwaamheidseisen. Kredietbemiddelaars die over deze vergunning beschikken, mogen over krediet adviseren en dat onder de noemer 'advies' doen. Indien lidstaten dit niet verbieden, is het op grond van de richtlijn wel verplicht om de termen 'onafhankelijk adviseur' en 'onafhankelijk advies' aan voorwaarden worden te verbinden. Deze voorwaarden zijn opgenomen in artikel 86, tweede lid, onderdelen a en b. Op grond hiervan geldt een advies slechts als onafhankelijk als (i) een toereikend aantal op de markt verkrijgbare kredietovereenkomsten voor het advies in overweging zijn genomen en (ii) de kredietbemiddelaar geen provisie ontvangt van een of meer kredietgevers. Dat laatste criterium gaat echter niet op als het aantal in aanmerking genomen kredietgevers kleiner is dan de meerderheid op de markt. Andersom gezegd: als een meerderheid van de kredietgevers op de markt voor het advies in overweging is genomen, is het wel toegestaan om provisie te ontvangen en desondanks het advies als 'onafhankelijk' aan te bieden.

Het derde lid strekt tot implementatie van artikel 16, vijfde lid, van de richtlijn en bevat een waarschuwingsplicht voor de adviseur richting de consument ten aanzien van een specifiek risico die gepaard kan gaan met de kredietovereenkomst.

H

Artikel 112 BGfo ziet op informatie die moet worden verstrekt voorafgaand aan de totstandkoming van een kredietovereenkomst en strekt tot implementatie van artikel 10 van de richtlijn. Uit het eerste lid van dit artikel volgt dat precontractuele informatie in de vorm van bijlage D bij het BGfo moet worden verstrekt. Bijlage D betreft het standaarddocument 'Europese standaardinformatie inzake consumentenkredietformulier' (het ESIC-formulier). Ter implementatie van artikel 5 van de richtlijn is aan het eerste en achtste lid van artikel 112 BGfo toegevoegd dat de informatie kosteloos moet worden verstrekt.

Het tiende lid betreft een uitwerking van de lidstaattoptie van artikel 2, achtste lid, van de richtlijn. Daar is bepaald dat lidstaten ervoor kunnen kiezen kredietaanbieders (en indien van toepassing kredietbemiddelaars) niet te verplichten de in artikel 10, vijfde lid, opgenomen precontractuele informatie te verstrekken aan consumenten, indien het gaat om één van drie typen kredietovereenkomsten. Het betreft de kredietovereenkomst voor een totaalkredietbedrag minder dan € 200, de kredietovereenkomst waarbij krediet zonder rente of andere kosten wordt verleend, of de kredietovereenkomst volgens welke krediet binnen drie maanden moet worden afgelost en er slechts onbeduidende kosten verschuldigd zijn. Van deze lidstaattoptie wordt gebruikgemaakt. Elementen die op grond van deze uitzondering niet hoeven te worden vermeld, zijn onder meer een vermelding van het soort krediet en een representatief voorbeeld ter illustratie van het Jaarlijks Kostenpercentage. Voor een complete overzicht van de uitgezonderde elementen wordt verwezen naar artikel 10, vijfde lid, van de richtlijn.

Artikel 112, elfde lid, van het BGfo implementeert artikel 10, tiende lid, van de richtlijn. De bepaling regelt dat de verplichting tot verstrekking van precontractuele informatie niet rust op leveranciers van goederen of dienstverleners die als kredietbemiddelaar in nevenactiviteit optreden. De verplichting tot het verstrekken van precontractuele

informatie geldt voor kredietgevers, maar ook voor kredietbemiddelaars. Belangrijk is namelijk dat de consument goed wordt geïnformeerd voordat zij een kredietovereenkomst aangaat, ongeacht of bij de verkoop van het krediet een kredietbemiddelaar betrokken is. Het is echter onwenselijk de juridische verplichting tot het verstrekken van de precontractuele informatie op te leggen aan leveranciers van goederen of dienstverleners die uitsluitend als kredietbemiddelaar in nevenactiviteit optreden. In die gevallen is enkel de kredietgever verantwoordelijk voor het verstrekken van de bedoelde precontractuele informatie aan de consument.³

I en J

De artikelen 112a en 112c BGfo vervallen. De bepalingen regelden de precontractuele informatie die standaard moest worden verstrekt voor kredieten in de vorm van een geoorloofde debetstand. Aangezien het uitzonderingsregime voor deze vorm van kredietovereenkomsten niet langer geldt, vervallen deze bepalingen en zijn de regels van artikel 112 BGfo van toepassing op de geoorloofde debetstand.

K

Artikel 113, eerste lid, implementeert artikel 18, derde lid, van de richtlijn. Waar eerder een zogeheten verificatiegrens van €1000,- gehanteerd werd voor het verifiëren van de financiële informatie van de consument, geldt thans een open norm. Het uitgangspunt is dat een aanbieder van krediet financiële informatie van de consument moet verifiëren voor zover dat nodig en evenredig is gezien de aard, duur, waarde en risico's van het krediet. In de praktijk betekent dit dat meer schriftelijke of op een andere duurzame drager vastgelegde informatie moet worden gecontroleerd bij een krediet van €50.000 met een looptijd van 5 jaar dan bij een krediet van €100,- dat binnen een paar maanden moet worden afgelost. De risico's van dat laatste krediet zijn immers beperkter.

Het derde lid vervalt, omdat de richtlijn niet langer een uitzonderingsregime bevat voor de geoorloofde debetstand.

L

Artikel 114 BGfo strekt tot implementatie van artikel 18, derde lid, van de richtlijn. Om de kredietstatus van een consument te beoordelen, moet de kredietgever kredietdatabanken, oftewel een stelsel van kredietregistratie, raadplegen. Door uitbreiding van het toepassingsbereik van de richtlijn tot onder andere krediet in de vorm van uitstel van betaling, gaat deze verplichting ook gelden voor dit type krediet. Ter bepaling van het kredietrisico en ter voorkoming van overkreditering dient de aanbieder ook bij kleinere kredieten het hiervoor genoemde stelsel te raadplegen. Artikel 114 bepaalt dan ook dat voorafgaand aan het sluiten van *elke* overeenkomst inzake krediet een aanbieder van krediet het stelsel van kredietregistratie raadpleegt. Voorheen gold deze verplichting enkel bij kredieten vanaf €250.

M

Artikel 114a

Artikel 114a BGfo bepaalt dat een aanbieder van doorlopend krediet ten minste één keer per jaar een kredietwaardigheidsbeoordeling uitvoert op het moment dat de consument

³ Zie overweging 43, van de preambule, van de richtlijn.

gebruikmaakt van het krediet. Heeft de consument meer dan een jaar geen gebruikgemaakt van het krediet, dan moet de kredietwaardigheidsbeoordeling opnieuw worden uitgevoerd op het moment dat de consument gebruik wil maken van het krediet. Hierbij moet de kredietgever eveneens de bij het stelsel van kredietregistratie geregistreerde gegevens van de consument raadplegen. Hiermee wordt beoogd dat periodiek gecheckt wordt wat de kredietsituatie is van de consument die gebruik maakt van een doorlopend krediet, bijvoorbeeld in de vorm van een kaart met uitgestelde debitering of doorlopend 'koop nu, betaal later'-krediet. Als eenmaal een doorlopend krediet is verstrekt, betekent dat immers niet dat de financiële situatie van de consument doorlopend gelijk blijft en het krediet te allen tijde verantwoord is. Indien de kredietlimiet niet meer passend is gezien een mogelijk veranderde financiële situatie van de kredietnemer, moet de kredietgever de kredietlimiet dienovereenkomstig naar beneden toe bijstellen.

Artikel 114b

Artikel 114b implementeert artikel 18, achtste lid, van de richtlijn en ziet op de rechten van de consument wanneer er sprake is geweest van een kredietwaardigheidsbeoordeling op basis van geautomatiseerde gegevensverwerking. Het gaat hier bijvoorbeeld om een beoordeling die tot stand is gekomen door artificiële intelligentie-systemen. Dit zijn systemen die in de AI-Verordening aangemerkt zijn als hoge risico systemen, gezien de belangen van consumenten die op het spel staan.⁴ Omwille van deze belangen is in artikel 114b opgenomen dat een consument te allen tijde recht heeft op menselijke tussenkomst door de aanbieder van krediet. De consument moet daarbij in de gelegenheid gesteld worden om zijn standpunt kenbaar te maken aan de aanbieder en mag om een herziening vragen van de beoordeling.

N

Artikel 115ac strekt ter implementatie van artikel 18, negende lid, van de richtlijn. Het artikel bevat de verplichtingen van de aanbieder om de consument te informeren over een afwijzing van een aanvraag van de consument voor een consumptief krediet. Als de kredietwaardigheidsbeoordeling daartoe aanleiding geeft, is het ook nodig om de consument door te verwijzen naar schuldadviesdiensten. Het gaat dan bijvoorbeeld om afwijzing van een aanvraag, omdat blijkt dat de consument moeite heeft met het nakomen van financiële verbintenissen of dat er sprake is van schuldenproblematiek. De consument behoudt het recht op menselijke tussenkomst bij afwijzing gebaseerd op geautomatiseerde gegevensverwerking. Hij mag daarbij ook de beslissing tot afwijzing aanvechten. Uit overweging 56 van de preambule bij de richtlijn volgt echter wel dat de mogelijkheid om een herziening van de initiële beoordeling en van het besluit te vragen, niet noodzakelijkerwijs hoeft te leiden tot het verlenen van krediet aan de consument.

O, P en Q

Bijlage A is ter implementatie van bijlage 3, van de richtlijn, opnieuw vastgesteld. De wijzigingen ten opzichte van de CCDI zien onder andere op aanpassingen van de hypothesen die als uitgangspunt genomen worden bij de vaststelling van het Jaarlijks Kostenpercentage

Bijlage D is ter implementatie van bijlage 1, van de richtlijn, opnieuw vastgesteld. De

⁴ Verordening (EU) 2024/1689 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juni 2024 tot vaststelling van geharmoniseerde regels betreffende artificiële intelligentie.

bijlage heeft naar aanleiding van artikel 10 van de richtlijn wijziging, zie ook de toelichting bij artikel 112 BGfo.

Bijlage E is het formulier met de standaardinformatie die verstrekt moet worden, indien het gaat om krediet in de vorm van een geoorloofde debetstand waarbij is overeengekomen dat de ter zake verschuldigde betaling van de consument op verzoek of binnen een termijn van één tot drie maanden plaatsvindt. Door het vervallen van een uitzonderingspositie voor krediet in de vorm van een geoorloofde debetstand, waarbij is overeengekomen dat de ter zake verschuldigde betaling van de consument op verzoek of binnen een termijn van één maand tot drie maanden plaatsvindt en het vervallen van artikel 112a BGfo, vervalt bijlage E ook. Bijlage D geldt ook voor deze vorm van krediet.

ARTIKEL II (Besluit kredietvergoeding)

A

In artikel 1 zijn drie definities gewijzigd en is één nieuwe definitie toegevoegd. Ten eerste wordt de definitie van betalingstermijn gewijzigd om toepasbaar te zijn op de nieuw gereguleerde kredietvorm uitstel van betaling. Ten tweede zijn de definities van vergoeding bij regelmatige afwikkeling en vertragsvergoeding overgeheveld vanuit het oude artikel 7:76, eerste lid, onderdeel a en b, BW naar het Bk. De definitie van overboekings- of opnamevergoeding is tot slot opgenomen in het kader van de wijzigingen aan het Bk vanwege de nieuw gereguleerde kredietvorm uitstel van betaling.

B

Artikel 2a, eerste lid, is – in gewijzigde vorm – een overheveling naar het Bk van artikel 7:76, eerste lid, BW zoals dat artikel luidde voor de inwerkingtreding van de implementatiewet. Dit artikel bepaalde – kort gezegd – dat kredietgevers slechts twee vergoedingen mogen rekenen: (i) een reguliere vergoeding verschuldigd bij ‘afwikkeling overeenkomstig de kredietovereenkomst’ en (ii) een vertragsvergoeding op het moment dat de consument zijn betalingsverplichtingen niet nakomt en in gebreke is. Dit BW-artikel is vereenvoudigd in die zin dat het nieuwe eerste lid ‘slechts’ bepaalt – kort gezegd – dat kredietgevers geen hogere vergoeding mogen rekenen dan bij of krachtens algemene maatregel van bestuur bepaald.

Deze wijziging is doorgevoerd om de regels in het Bk over de maximumkredietvergoeding en vertragsvergoeding zo aan te (kunnen) passen dat deze ook passen op nieuw gereguleerde kredietvormen, met name uitstel van betaling. Was deze wijziging niet doorgevoerd, dan mochten aanbieders van uitstel van betaling na inwerkingtreding van de implementatiewet slechts één vergoeding rekenen bij reguliere afwikkeling. Dit terwijl aanbieders van bijvoorbeeld kaarten met uitgestelde debitering, een vorm van uitstel van betaling, in de regel meerdere vergoedingen in rekening brengen bij de consument: niet alleen maandelijkse kaartkosten maar ook transactie-gerelateerde kosten. Instandhouding van artikel 7:76, eerste lid, BW zou een forse ingreep in het kostenmodel van deze aanbieders hebben betekend, waarvoor geen aanleiding was, zoals uiteengezet in de memorie van toelichting bij de implementatiewet.

De hoofdregel van het oude artikel 7:76, eerste lid, BW is overgeheveld naar artikel 2a, eerste lid, en houdt in dat kredietgevers slechts een vergoeding bij regelmatige afwikkeling en, indien van toepassing, een vertragingsvergoeding mogen rekenen (beide gedefinieerd in artikel 1). Voor de leesbaarheid van artikel 2a, eerste lid, is gekozen voor gebruik van de term 'te rekenen', en niet voor de termen 'te bedingen, in rekening te brengen of te aanvaarden', zoals het oude artikel 7:76, eerste lid, BW luidde. Hiermee is echter geen wijziging van de werking van het lid beoogd.

De hoofdregel is echter wel gewijzigd in die zin dat voor krediet in de vorm van uitstel van betaling geldt dat kredietgevers meer dan één vorm van vergoeding bij regelmatige afwikkeling mogen rekenen. Aan deze uitzondering zijn echter drie voorwaarden verbonden. Ten eerste geldt dat de vergoedingen zonder welke de kredietovereenkomst niet kan worden afgesloten of de krediet som niet kan worden opgenomen gelijk moet zijn voor alle kredietnemers van de kredietgever. Dit is om te voorkomen dat kredietgevers gebruik maken van beschikbare data (bijvoorbeeld over betalingsproblemen) om klanten die uitstel van betaling als noodgreep zien hogere kosten te kunnen rekenen, wetende dat de klant wellicht geen andere opties heeft. Ten tweede mag de kredietgever geen andere vergoeding rekenen dan de vergoedingen bedoeld in artikel 6a (te weten (i) een maximumbedrag per jaar, bijvoorbeeld in de vorm van kaartkosten bij kaarten met uitgestelde debitering, en (ii) een overboekings- of opnamevergoeding). De kredietgever mag dus geen rente rekenen over het onder de kredietlimiet opgenomen bedrag, net zomin als enige andere kosten. Ten derde geldt de uitzondering op grond van lid 1 voor uitstel van betaling alleen als het krediet ten minste één keer per maand moet worden afgelost. Dit om risico's van overkreditering en problematische schulden te voorkomen.

Wordt aan de hiervoor genoemde voorwaarden voldaan, dan mogen aanbieders van krediet in de vorm van uitstel van betaling, waaronder kaarten met uitgestelde debitering en 'koop nu, betaal later'-krediet, meer dan een vergoeding bij regelmatige afwikkeling rekenen. Dit mogen zij echter niet ongelimiteerd. Artikel 6a – hieronder toegelicht – bevat de regels omtrent kostenmaximering bij krediet in de vorm van uitstel van betaling.

C

Het eerste lid van artikel 6 wordt gewijzigd om de maximumkredietvergoeding op grond van artikel 6 – een kredietvergoedingspercentage toegespitst op meer klassieke vormen van krediet – niet van toepassing te laten zijn op krediet in de vorm van uitstel van betaling.

Het nieuwe vierde lid maakt duidelijk dat voor de (eveneens nieuw gereguleerde) kredietvorm overschrijding geldt dat de vergoeding bij regelmatige afwikkeling moet worden berekend op dagbasis op basis van de in artikel 10 gegeven formule.

D

Het nieuwe artikel 6a bevat de regels over kostenmaximering bij regelmatige afwikkeling van krediet in de vorm van uitstel van betaling. Allereerst bepaalt lid 1 dat de kredietgever jaarlijks maximaal €60 aan kosten in rekening mag brengen, bijvoorbeeld

in de vorm van kaartkosten bij kaarten met uitgestelde debitering. Voorheen waren kaarten met uitgestelde debitering uitgezonderd van de werking van het BW op grond van artikel 7:58, tweede lid, onderdeel e, BW. Dit artikel bepaalde dat krediet was uitgezonderd als (i) het binnen een termijn van drie maanden moest worden terugbetaald en er (ii) slechts 'onbetekenende kosten' werden aangerekend. Aanbieders van kaarten met uitgestelde debitering maakten gebruik van deze uitzondering. Hierbij gold – in overleg met de Autoriteit Financiële Markten (de AFM) – dat de kosten als 'onbetekenend' kwalificeerden als deze niet meer dan €50 per jaar bedroegen. Dit gold bovendien voor de goedkoopste kaart in het assortiment van aanbieders. Deze kaart mocht niet meer dan €50 per jaar kosten, waarbij werd aangenomen dat de extra kosten bij duurdere kaarten – voor bijvoorbeeld een betere verzekering of loungetoegang – niet kosten voor het krediet waren, maar de kosten voor deze extra's.

Met deze wijziging aan het Bk wordt het voorheen officieus geldende maximumbedrag van €50 in regelgeving vastgelegd, zij het dat het bedrag als inflatiecorrectie is verhoogd naar €60 per jaar. Aangezien de vorige grens van €50 lange tijd officieus heeft gegolden (meerdere jaren), is het de verwachting dat de nieuwe grens van €60 met deze correctie lang vooruit kan. Deze kostenmaximering geldt alleen voor de kosten van het krediet zonder welke de kredietovereenkomst niet kan worden afgesloten. De maximering geldt niet voor overige, optionele aanvullingen op het krediet zoals verzekeringen, loungetoegang of (korting voor) diners. Om de kosten voor deze optionele aanvullingen niet onder de kostenmaximering te laten vallen, is het wel noodzakelijk dat de kredietgever deze kosten, bijvoorbeeld op zijn website, afzonderlijk inzichtelijk maakt. Het volstaat dus niet om enkel het totale jaar- of maandbedrag per kaart te laten zien.

Tot slot bepaalt lid 2 van artikel 6a dat de overboekings- of opnamevergoeding niet meer bedraagt dan 3% van het opgenomen of overgeboekte bedrag. Bij kaarten met uitgestelde debitering gaat dit om kosten die de kredietgever in rekening brengt op het moment dat een kredietnemer vanaf de (kredietlimiet van de) kaart geld overboekt naar zijn eigen betaalrekening of op het moment dat de kredietnemer geld uit een geldautomaat haalt.

E

Artikel 11 wordt gewijzigd om de vertragsvergoeding zoals gegeven in de formule in dit artikel niet van toepassing te laten zijn op krediet in de vorm van uitstel van betaling.

F

Artikel 12 bevat de maximering van de vertragsvergoeding van krediet in de vorm van uitstel van betaling. Allereerst bepaalt lid 1 dat kredietnemers pas enige vertragsvergoeding verschuldigd worden nadat zij na het verstrijken van de betalingstermijn in gebreke zijn gesteld, veertien dagen de tijd hebben gekregen om te betalen, maar dit desondanks niet hebben gedaan. De formulering van dit artikel is voor het grootste deel overgenomen uit artikel 6:96 lid 6 BW, welk artikel de bekende 'veertiendagenbrief' verplicht stelt bij reguliere incassotrajecten. De ingebrekestelling is slechts geldig voor zover deze de kredietnemer duidelijk informeert over alle gevolgen van het uitblijven van betaling, zoals bijvoorbeeld enige vertragsvergoeding die in rekening zal worden gebracht en, indien van toepassing, enige registrering van de achterstallige betaling bij een kredietdatabank.

Lid 2 maximeert de vertragsvergoeding op €20 per keer dat een kredietnemer in

gebreke wordt gesteld; lid 3 bepaalt dat de vertragsvergoeding die een kredietgever per klant per jaar rekent nooit meer dan €60 kan bedragen.

ARTIKEL III (Besluit bestuurlijke boetes financiële sector)

In artikel 10 van het Besluit bestuurlijke boetes financiële sector wordt het niet naleven van enige artikelen uit de Wft en het BGfo, die strekken tot implementatie van de herziene richtlijn beboetbaar gesteld. De artikelen die beboetbaar worden gesteld zien onder meer op de productinterventie bij marktpraktijken die zorgen opleveren over o.a. consumentenbescherming, de kredietwaardigheidsbeoordeling en raadpleging van het stelsel van kredietregistratie, het verbod op het verstrekken van consumptief krediet aan minderjarigen, vroegtijdige signalering van betalingsproblemen, (precontractuele) informatieverplichtingen, onafhankelijk advies, en afwijzing van een verzoek tot krediet. De boetecategorie wordt per artikel vastgesteld. De desbetreffende boetecategorieën zijn bepaald naar de ernst van de overtreding en deze sluiten aan bij de boetecategorieën die thans gelden voor soortgelijke overtredingen.

ARTIKEL IV

Dit artikel regelt de inwerkingtreding van dit besluit. Dit besluit treedt op hetzelfde tijdstip in werking als het tijdstip waarop de Implementatiewet herziene richtlijn consumentenkrediet in werking treedt.

De Minister van Financiën,

Bijlage. Transponeringstabel

Bepaling EU-regeling	Bepaling in implementatieregeling of bestaande regeling	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van de beleidsruimte
Artikel 1	Behoeft geen implementatie	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 2 lid 1	Behoeft geen implementatie	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 2 lid 2 onderdeel a	Reeds onderdeel van het bestaande recht in artikel 7:58 lid 2 onderdeel a BW	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 2 lid 2 onderdeel b	Artikel 7:58 lid 2 onderdeel b BW	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 2 lid 2 onderdeel c	Deze uitsluiting is niet geïmplementeerd	De richtlijn sluit kredietovereenkomst en uit voor een totaal kredietbedrag van meer dan €100.000. Het staat lidstaten vrij om buiten het geharmoniseerd gebied bestaande nationale regels in te stellen of te handhaven ingevolge artikel 42 en overweging 13 en 14 van de preambule van de richtlijn.	Van de beleidsruimte is, evenals bij de implementatie van de CCDI, gebruikgemaakt, omdat er voor de Nederlandse situatie geen reden is om de consument bij de totstandkoming van deze overeenkomsten de bescherming van Titel 2a van Boek 7 BW te ontfeggen. Consumptief krediet (oftewel zonder hypothecaire of pandrechtelijke zekerheid) van boven de €100.000 komt niet tot nauwelijks voor in Nederland. Instandhouding van de status quo (zonder bovengrens van het toepassingsgebied) levert daarom ook geen noemenswaardige regeldruk op.
Artikel 2 lid 2 onderdeel d	Reeds onderdeel van het bestaande recht in	N.v.t.	N.v.t.

Bepaling EU-regeling	Bepaling in implementatieregeling of bestaande regeling	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van de beleidsruimte
	artikel 7:58 lid 2 onderdeel f BW		
Artikel 2 lid 2 onderdeel e	Reeds onderdeel van het bestaande recht in artikelen 7:59 lid 2, 60 lid 2, 61 lid 7, 64, 66 lid 7 en 67 lid 4 BW	Overeenkomsten waarbij een kredietgever de consument een krediet verstrekt en met dit krediet voor de consument financiële instrumenten aankoopt, zijn uitgezonderd van het toepassingsgebied van de richtlijn. De richtlijn biedt echter de mogelijkheid om deze uitsluiting niet over te nemen ingevolge overweging 13 en 14 van de preambule van de richtlijn.	Overeenkomsten waarbij een kredietgever de consument een krediet verstrekt en met dit krediet voor de consument financiële instrumenten aankoopt, zijn niet uitgezonderd in artikel 1:20 Wft en artikel 7:58 BW. Dit wordt gehandhaafd omdat deze effectenkredieten risicovolle hefboomconstructen zijn waarbij een consument belegt met geleend geld. Het belang van consumentenbescherming gaat hier boven het zakelijk belang van kredietaanbieders om mogelijk geld te verdienen aan risicovol effectenkrediet en daarmee boven het belang van een mogelijke lastenluwe implementatie van de richtlijn.
Artikel 2 lid 2 onderdeel f	Reeds onderdeel van het bestaande recht in artikel 7:58 lid 2 onderdeel g BW	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 2 lid 2 onderdeel g	Artikel 7:58 lid 2 onderdeel c en artikel 1:20 lid 1, onderdeel c Wft	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 2 lid 2 onderdeel h	Artikel 7:58 onderdelen d en e BW en 1:20, lid 1, onderdeel e Wft	N.v.t.	N.v.t.

Bepaling EU-regeling	Bepaling in implementatieregeling of bestaande regeling	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van de beleidsruimte
Artikel 2 lid 2 onderdeel i	Reeds onderdeel van het bestaande recht in artikel 7:58 lid 2 onderdeel h BW	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 2 lid 2 onderdeel j	Reeds onderdeel van het bestaande recht in artikel 7:58 lid 2 onderdeel i BW	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 2 lid 2 onderdeel k	Reeds onderdeel van het bestaande recht in artikel 7:58 lid 2 onderdeel j BW en artikel 1:20 lid 1 onderdeel a Wft	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 2 lid 2 onderdeel l	Artikel III en artikel IV.	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 2 lid 3	Reeds onderdeel van het bestaande recht.	Zie toelichting in de transponeringstabel, artikel 2, lid 2, onderdeel c.	Zie toelichting in de transponeringstabel, artikel 2, lid 2, onderdeel c.
Artikel 2 lid 4 aanhef en a	Artikel 1:20 lid 2 Wft en artikel 7:58 lid 3 BW.	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 2 lid 4 aanhef en b	Artikel 1:20 lid 2 Wft.	Artikel 2 lid 4 aanhef en b biedt lidstaten de ruimte om kredietovereenkomst en in de vorm van overschrijding uit te zonderen van artikel 18 van de richtlijn.	Van de beleidsruimte om artikel 18 niet van toepassing te verklaren op kredietovereenkomsten in de vorm van overschrijding is gebruik gemaakt, omdat het bij overeenkomsten in de vorm van overschrijding niet de intentie van partijen is om krediet af te sluiten. Overschrijding is immers niet vooraf overeengekomen, maar vindt plaats wanneer tijdelijk de nulstand van een betaalrekening wordt

Bepaling EU-regeling	Bepaling in implementatieregeling of bestaande regeling	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van de beleidsruimte
			overschreden. Het is wenselijk dat kredietgevers deze flexibiliteit in het reguliere betalingsverkeer blijven aanbieden.
Artikel 2 lid 5	Behoeft geen implementatie.	Artikel 2 lid 5 biedt lidstaten de ruimte om kredietovereenkomst en in de vorm van kaarten met uitgestelde debitering vrij te stellen van de richtlijn.	Van de beleidsruimte is geen gebruik gemaakt. De reden hiervoor is dat deze kredieten een vorm van uitgestelde betaling zijn, wat onder het toepassingsbereik van de richtlijn is komen te vallen. Een uitzondering hierop ligt niet in de rede. Zie voor een uitgebreidere toelichting paragraaf 4 van het algemeen deel.
Artikel 2 lid 6	Behoeft geen implementatie	Artikel 2 lid 6 biedt lidstaten de ruimte om een maatwerkregeling te treffen voor kredietovereenkomst en die worden gesloten door een organisatie waarbij het krediet wordt aangeboden aan een beperkt publiek.	Bij de implementatie van de CCDI is geen gebruik gemaakt van deze lidstaatoptie, omdat destijds geen dergelijke organisaties die aan de eisen voldeden bestonden in Nederland. Deze situatie lijkt niet veranderd te zijn. Er zijn ook geen signalen dat er behoefte bestaat aan het gebruikmaken van deze beleidsruimte.
Artikel 2 lid 7	Behoeft geen implementatie	Artikel 2 lid 7 biedt lidstaten de ruimte om een maatwerkregeling te treffen voor kredietovereenkomst en die voorzien in	Bij de implementatie van de CCDI is geen gebruik gemaakt van deze lidstaatoptie. Ook is daar nu geen aanleiding voor. Van belang is dat een betalingsregeling op

Bepaling EU-regeling	Bepaling in implementatieregeling of bestaande regeling	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van de beleidsruimte
		regeling voor uitstel van betaling.	basis van het Nederlandse recht wordt beschouwd als een voortzetting van de bestaande kredietovereenkomst, zodat de verplichtingen voor de kredietgever beperkt zijn en er dus geen noodzaak bestaat om een lichter regime te laten gelden voor de betalingsregeling door gebruik te maken van de lidstaattoptie.
Artikel 2 lid 8	Artikel 7:60 lid 6 BW en artikel 112 lid 10 BGfo	Artikel 2 lid 8 biedt lidstaten de ruimte om bepaalde onderdelen van artikelen uit de richtlijn inzake reclamevereisten en precontractuele informatie buiten toepassing te verklaren.	Er wordt vanuit het oogpunt van het beperken van lastendruk gebruik gemaakt van deze lidstaattoptie, door een uitzondering te regelen op artikel 10 lid 5 van de richtlijn voor bepaalde kredieten. Zie voor een uitgebreidere toelichting paragraaf 4 van het algemeen deel.
Artikel 3	Artikelen 1:1 Wft en 7:57 BW	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 4	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 5	Artikel 7:58b BW en artikel 51c BGfo, artikel 112 eerste lid BGfo en artikel 112 lid 8 BGfo	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 6	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 7	Artikel 7:59 lid 1 BW en reeds onderdeel van het bestaande recht in artikel 6:193b BW	N.v.t.	N.v.t.

Bepaling EU-regeling	Bepaling in implementatieregeling of bestaande regeling	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van de beleidsruimte
Artikel 8 lid 1	Reeds onderdeel van het bestaande recht in artikel 4:22 Wft, artikel 56 BGfo en 2:2 Nader regeling gedragstoezicht financiële ondernemingen	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 8 lid 2 tot en met 6	Reeds onderdeel van het bestaande recht in artikel 7:61 lid 2 BW en artikel 4:22 Wft, artikel 53 BGfo en artikel 2:2 Nader regeling gedragstoezicht financiële ondernemingen	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 8 lid 7	Artikel 53 lid 9 onderdeel e en f BGfo	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 8 lid 8	Artikel 53 lid 9 onderdeel g en h BGfo	Artikel 8 lid 8 biedt lidstaten de ruimte om bepaalde vormen van reclame inzake krediet te verbieden.	Nader uit te werken op AMvB-niveau. Het voornemen is om gebruik te maken van deze beleidsruimte om deze vormen van reclame te verbieden.
Artikel 9	Artikel 51c BGfo	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 10	Artikel 4:33 Wft en artikel 7:60 BW en artikel 112 en bijlage D BGfo	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 11	Behoeft geen implementatie	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 12 lid 1	Artikel 7:60 lid 2 BW en 112 lid 8 BGfo	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 12 lid 2 (adequate toelichting)	Behoeft geen implementatie	Artikel 12 lid 2 biedt lidstaten de ruimte om specifieke eisen te stellen aan de vereiste toelichting op de kredietovereenkomst,	Van deze lidstaatoptie wordt geen gebruik gemaakt. Uit algemeen consumentenrecht en regels die al van toepassing op

Bepaling EU-regeling	Bepaling in implementatieregeling of bestaande regeling	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van de beleidsruimte
		afhankelijk van de doelgroep, het soort krediet of de omstandigheden van het kredietaanbod.	financiële dienstverleners, volgt dat kredietgevers bij het aanbieden van hun producten al rekening dienen te houden met de doelgroep, type product en omstandigheden van het aanbod. Aanvullende eisen hebben beperkte toegevoegde waarde op deze bestaande regels en de toelichting die de kredietgever moet verstrekken op grond van artikel 12, eerste lid, van de richtlijn.
Artikel 13	Artikel 7:60 lid 4 BW	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 14 lid 1	Artikel 7:60a lid 1 BW	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 14 lid 2	Artikel 7:60a lid 2 BW	Artikel 14 lid 2 biedt lidstaten de ruimte om een uitzondering te maken op het verbod op koppelverkoop door koppelverkoop van een spaar- en betaalrekening bij een kredietovereenkomst wel toe te staan.	Er wordt gebruik gemaakt van deze beleidsruimte om de bestaande praktijk van koppelverkoop van een betaalrekening op basis van het reeds bestaande artikel 7:77 lid 1, onderdeel b, onder 2, BW te handhaven. Hiermee wordt lastenluw geïmplementeerd.
Artikel 14 lid 3	Artikel 7:60a lid 3 BW	Artikel 14 lid 3 biedt lidstaten de ruimte om onder voorwaarden een uitzondering mogelijk te maken voor koppelverkoop van een verzekeringspolis	Deze uitzondering maakt reeds onderdeel uit van het bestaande recht, in artikel 7:77, lid 1, onderdeel b, onder 1, BW. Er wordt gebruik gemaakt van deze lidstaatoptie omdat de status quo –

Bepaling EU-regeling	Bepaling in implementatieregeling of bestaande regeling	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van de beleidsruimte
		bij een kredietovereenkomst.	die hiermee wordt gehandhaafd – het midden vindt tussen beperking van lastendruk en consumentenbescherming. Enerzijds wordt de consument door de verplichte verzekering beschermd tegen bijvoorbeeld het wegvallen van inkomen en het niet meer kunnen aflossen van de (rest)schuld. Anderzijds behoudt de consument de vrijheid om te kiezen bij welke verzekeraar hij de verzekering afsluit, zodat hij niet wordt gedwongen de potentieel nadelige voorwaarden van de kredietgever te accepteren. Opgemerkt zij overigens dat verplichte verzekeringen bij consumptief krediet in Nederland nauwelijks voorkomen.
Artikel 14 lid 4	Artikel 7:60b BW	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 14 lid 5	Artikel 7:60a lid 4 BW	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 15	Artikel 7:58a lid 2 en 3 BW en artikel 4:34c Wft	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 16 lid 1	Artikel 4:23 lid 2 Wft	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 16 lid 2	Reeds onderdeel van het bestaande recht in artikel 4:23 Wft en BGfo	N.v.t.	N.v.t.

Bepaling EU-regeling	Bepaling in implementatieregeling of bestaande regeling	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van de beleidsruimte
Artikel 16 lid 3 onderdeel a en b	Reeds onderdeel van het bestaande recht in artikel 4:23 Wft	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 16 lid 3 onderdeel c	Artikel 4:25 Wft en artikel 86ga lid 1 BGfo	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 16 lid 3 onderdeel d	Reeds onderdeel van het bestaande recht in artikel 4:24a Wft	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 16 lid 3 onderdeel e	Artikel 4:23 lid 1 onderdeel d Wft	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 16 lid 4	Artikel 4:25 Wft en artikel 86ga lid 2 en 3 BGfo	Artikel 16 lid 4 biedt lidstaten de ruimte om het gebruik van de termen 'advies' of 'adviseur' voor kredietgevers of kredietbemiddelaars te verbieden.	Van de beleidsruimte wordt geen gebruik gemaakt. Het nationale recht stelt reeds zware eisen aan de financiële dienst van adviseren, waarmee een verbod op het gebruik van deze termen niet noodzakelijk is ter bescherming van de consument. Als gevolg van deze keuze dienen wel eisen gesteld te worden aan het gebruik van de termen 'onafhankelijk advies' en 'onafhankelijk adviseur'.
Artikel 16 lid 5	Artikel 4:25 Wft en artikel 86ga lid 4 BGfo	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 16 lid 6	Artikel 5 Vr Wft	Artikel 16 lid 6 biedt lidstaten de ruimte om één of meer van de in het zesde lid genoemde vormen van advisering toe te staan, door personen die niet tevens kredietgever of kredietbemiddelaar zijn.	Nader uit te werken op AMvB-niveau. Het voornemen is om gebruik te maken van de lidstaatoptie om de situaties toe te staan als genoemd in de onderdelen b, c en d van artikel 16 lid 6, zodat ook personen kunnen adviseren die niet tevens bemiddelen. Onderdeel

Bepaling EU-regeling	Bepaling in implementatieregeling of bestaande regeling	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van de beleidsruimte
			a is niet aan de orde, nu de uitzondering te breed is.
Artikel 17	Artikel 58a lid 1 BW en artikel 4:34c Wft	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 18 lid 1	Artikel 4:34, artikel 4:34a en artikel 4:34b Wft, artikel 7:74 lid 4 BW en paragraaf 10.2.2. BGfo	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 18 lid 2	Reeds onderdeel van het bestaande recht in artikel 4:99 Wft	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 18 lid 3	Artikel 4:34 en 4:34a en paragraaf 10.2.2. BGfo	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 18 lid 4	Reeds onderdeel van het bestaande recht in artikel 33 en 115 lid 1 BGfo	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 18 lid 5	Reeds onderdeel van het bestaande recht in artikel 4:34 lid 1.	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 18 lid 6	Reeds onderdeel van het bestaande recht in artikel 4:34 lid 2 Wft	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 18 lid 7	Artikel 7:67a Wft	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 18 lid 8	Artikel 114b BGfo	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 18 lid 9	Artikel 115ac BGfo	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 18 lid 10	Reeds onderdeel van het bestaande recht in artikel 4:34 Wft	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 18 lid 11	Reeds onderdeel van het bestaande recht in artikel 4:32 Wft en artikel 114 BGfo	Artikel 18 lid 11 biedt lidstaten de ruimte om raadpleging van een databank te verplichten.	Er wordt gebruik gemaakt van de beleidsruimte om het bestaande recht te kunnen handhaven, waarbij de aanbieder van krediet verplicht is een relevante

Bepaling EU-regeling	Bepaling in implementatieregeling of bestaande regeling	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van de beleidsruimte
			databank, zoals in Nederland de databank van BKR, te raadplegen voor de kredietwaardigheidsbeoordeling. BKR is in Nederland zo ingebed in het systeem, dat de aanwijzing van BKR als beheerder van het stelsel van kredietregistratie in de rede ligt en het niet opportuun is om een andere partij of de overheid dat te laten doen.
Artikel 19 lid 1	Reeds onderdeel van het bestaande recht in artikel 4:32 Wft en 114 BGfo en Wetsvoorstel stelsel kredietregistratie	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 19 lid 2	Wetsvoorstel stelsel kredietregistratie	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 19 lid 3	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 19 lid 4	Wetsvoorstel stelsel kredietregistratie	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 19 lid 5	Artikel 4:34a Wft	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 19 lid 6	Reeds onderdeel van het bestaande recht in artikel 4:32 lid 2 Wft	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 19 lid 7	Artikel 4:32 lid 4	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 19 lid 8	Wetsvoorstel stelsel kredietregistratie	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 20 lid 1	Artikel 7:61 lid 1 BW	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 20 lid 2	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 21	Artikel 7:61 BW	N.v.t.	N.v.t.

Bepaling EU-regeling	Bepaling in implementatieregeling of bestaande regeling	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van de beleidsruimte
Artikel 22	Reeds onderdeel van het bestaande recht in artikel 7:61a BW (Implementatiewet richtlijn kredietsevicers en kredietkopers)	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 23	Artikel 7:62 BW	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 24 lid 1	Reeds onderdeel van het bestaande recht in artikel 7:63 lid 1 BW.	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 24 lid 2 tot en met lid 4	Artikel 7:63 BW	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 24 lid 5	Behoeft geen implementatie	Artikel 24 lid 5 biedt lidstaten de ruimte om strengere regels voor te schrijven voor kredietovereenkomst en in de vorm van een geoorloofde debetstand.	Er wordt geen gebruik gemaakt van deze beleidsruimte om striktere regels in te stellen voor deze kredietvorm, nu de regels in de richtlijn reeds zijn aangescherpt en dit voldoende consumentenbescherming biedt.
Artikel 25	Artikel 7:70 BW	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 25 lid 6	Behoeft geen implementatie	Artikel 25 lid 6 biedt lidstaten de ruimte om strengere regels voor te schrijven voor kredietovereenkomst en in de vorm van overschrijding.	Er wordt geen gebruik gemaakt van deze beleidsruimte om striktere regels in te stellen voor deze kredietvorm, nu de regels in de richtlijn reeds zijn aangescherpt en dit voldoende consumentenbescherming biedt.
Artikel 26	Artikel 7:66 BW	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 26 lid 4	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	N.v.t.	N.v.t.

Bepaling EU-regeling	Bepaling in implementatieregeling of bestaande regeling	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van de beleidsruimte
Artikel 26 lid 8	Behoeft geen implementatie	Artikel 26 lid 8 biedt lidstaten de ruimte om de leden 1 tot en met 6 van dit artikel niet van toepassing te verklaren op kredietovereenkomsten en die volgens de nationale wetgeving door tussenkomst van een notaris moeten worden gesloten.	Er wordt geen gebruik gemaakt van deze lidstaattoptie, omdat het nationale recht geen tussenkomst van een notaris bij consumentenkredietovereenkomsten voorschrijft.
Artikel 27 lid 1	Reeds onderdeel van het bestaande recht in artikel 6:271 BW	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 27 lid 2	Reeds onderdeel van het bestaande recht in artikel 7:67 BW	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 27 lid 3	Behoeft naar zijn aard geen implementatie.	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 28	Reeds onderdeel bestaande recht in artikel 7:65 BW	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 29 lid 1	Reeds onderdeel bestaande recht in artikel 7:68 lid 1 BW	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 29 lid 2	Reeds onderdeel bestaande recht in artikel 7:68 lid 2 BW	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 29 lid 3	Reeds onderdeel bestaande recht in artikel 7:68 lid 2 en lid 5 BW	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 29 lid 4	Artikel 7:68 lid 3 BW	Artikel 29 lid 4 biedt lidstaten de ruimte om te regelen dat a) de kredietgever pas vergoedingen bij vervroegde aflossing in rekening mag brengen indien deze boven een bepaald	Bij de implementatie van de CCDI is gedeeltelijk gebruik gemaakt van de beleidsruimte, namelijk de ruimte in onderdeel b. Deze keuze wordt gehandhaafd omdat er geen signalen zijn van

Bepaling EU-regeling	Bepaling in implementatieregeling of bestaande regeling	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van de beleidsruimte
		drempelbedrag komt of om te regelen dat b) hogere vergoedingen dan genoemd in de richtlijn zijn toegestaan.	onevenredige nadelen voor de consument als gevolg van deze keuze en omdat het bij grote kredieten voor een kredietgever van belang is om zekerheid te hebben over betalingen tegen een afgesproken rentetarief (welke zekerheid zou worden ondermijnd bij een onbeperkt recht op vervroegde, kosteloze aflossing). Van de gelegenheid is ook gebruikgemaakt om het drempelbedrag als genoemd in artikel 7:68 lid 3 BW in lijn te brengen met het toepassingsbereik van de herziene richtlijn, te weten kredietovereenkomsten tot een bedrag van €100.000. Dat was eerst €75.000.
Artikel 29 lid 5	Reeds onderdeel bestaande recht in artikel 7:68 lid 4 BW	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 30	Artikel 7:57 lid 1 onderdeel i, artikel 7:71 BW en bijlage A BGfo	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 31 lid 1	Reeds onderdeel van het bestaande recht in artikel 115a BGfo en artikel 1a Uitvoeringsregeling Wft en Bk	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 31 lid 2	Artikel 1:16 Wft. In het BW reeds onderdeel van het bestaande	Artikel 31 lid 2 biedt lidstaten de ruimte verboden of beperkingen vast te	Er is gebruik gemaakt van deze lidstaatoptie om het bestaande recht (de wettelijke

Bepaling EU-regeling	Bepaling in implementatieregeling of bestaande regeling	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van de beleidsruimte
	recht in artikel 7:76 lid 2 BW en het Bk	stellen wat betreft specifieke kosten of vergoedingen die door kredietgevers op hun grondgebied worden toegepast.	maximumkredietvergoeding) te kunnen handhaven, waarbij de kredietvergoeding en de vertragsvergoeding is gemaximeerd in het Besluit Kredietvergoeding. Dit beschermt de kredietnemer, die zich in een afhankelijkheidspositie bevindt ten opzichte van de kredietgever, tegen de kredietgever. Hiermee wordt niet lastenluw geïmplementeerd (kredietgevers kunnen immers geen onbeperkt JKP rekenen) omdat het belang van consumentenbescherming hier prevaleert.
Artikel 31 lid 3	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 31 lid 4	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 32 lid 1	Reeds onderdeel van het bestaande recht in artikelen 4:15, 4:24a, 4:25 Wft en paragraaf 5.2, 8.1.3, 8.2 BGfo	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 32 lid 2	Reeds onderdeel van het bestaande recht in artikel 1:119 Wft	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 32 lid 3	Afdeling 1.7.2 Wft	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 32 lid 4	Artikel 4:74 Wft en artikel 155 BGfo	Artikel 32 lid 4 biedt lidstaten de ruimte om commissielonen door de kredietgever aan de	Van de beleidsruimte wordt geen gebruik gemaakt. Het nationale recht gaat in beginsel uit van een

Bepaling EU-regeling	Bepaling in implementatieregeling of bestaande regeling	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van de beleidsruimte
		kredietbemiddelaar te verbieden.	provisiegebod, inhoudende dat de kredietgever juist de kredietbemiddelaar betaalt voor zijn diensten.
Artikel 32 lid 5	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 33 lid 1 en 2	Reeds onderdeel van het bestaande recht in artikel 4:9 Wft en artikel 6 en 7 BGfo	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 33 lid 3	Behoeft naar zijn aard geen implementatie, volgt uit systeem van de wet, afdeling 1.4.2. Wft	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 34	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 35 lid 1 eerste alinea	Artikel 4:35a Wft en artikel 7:70a BW (Implementatiewet richtlijn kredietshoofden en kredietkopers)	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 35 lid 1 tweede alinea	Artikel 4:34 lid 4 Wft	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 35 lid 2	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 35 lid 3	Reeds onderdeel van het bestaande recht in artikel 7:76 BW en artikel 11 Bk	Artikel 35 lid 3 biedt lidstaten de ruimte om te vereisen dat de kosten voor niet-nakoming niet hoger zijn dan hetgeen nodig is ter vergoeding van de schade die de kredietgever als gevolg van de niet-nakoming heeft geleden.	Er is gebruik gemaakt van deze lidstaattoptie om het bestaande recht te kunnen handhaven, waarbij de kredietgever wordt toegestaan kosten te rekenen aan de kredietnemer wegens niet-nakoming van de kredietovereenkomst in de vorm van een verdragingsvergoeding. Daarin zijn wel

Bepaling EU-regeling	Bepaling in implementatieregeling of bestaande regeling	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van de beleidsruimte
			beperkingen aangebracht om de kredietnemer, die zich in een afhankelijkheidspositie bevindt ten opzichte van de kredietgever, te beschermen.
Artikel 35 lid 4	Behoeft naar zijn aard geen implementatie.	Artikel 35 lid 4 biedt lidstaten de ruimte om een plafond vast te stellen indien zij kredietgevers toestaan aan de consument aanvullende kosten aan te rekenen op grond van het derde lid.	Aangezien geen gebruik is gemaakt van de lidstaatoptie uit artikel 35 lid 3, is implementatie niet aan de orde.
Artikel 35 lid 5	Behoeft naar zijn aard geen implementatie.	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 36 lid 1	Reeds onderdeel van het bestaande recht in Wet gemeentelijke schuldhulpverlening.	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 36 lid 2 en 3	Artikel 4:35b Wft en 7:68a BW	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 36 lid 4	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 37 lid 1	Artikel 2:80 en 2:81 Wft en artikel 6 Vr Wft	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 37 lid 2	Reeds onderdeel van het bestaande recht in artikel 2:61 lid 1 Wft	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 37 lid 3 onderdeel a	Artikel 2:80, 2:81 Wft en artikel 6 Vr Wft.	Artikel 37 lid 3 onderdeel a biedt lidstaten de ruimte om registratie- en vergunning vereisten buiten toepassing te verklaren voor leveranciers van goederen of	Er wordt vanuit het oogpunt van vermindering van lastendruk gebruik gemaakt van de beleidsruimte om micro-, kleine- en middelgrote kredietbemiddelaars

Bepaling EU-regeling	Bepaling in implementatieregeling of bestaande regeling	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van de beleidsruimte
		dienstverleners die bemiddelen en die aan bepaalde voorwaarden voldoen.	die in nevenactiviteit bemiddelen uit te zonderen van artikel 37 lid 1. Zie voor een uitgebreidere toelichting paragraaf 4 van het algemeen deel.
Artikel 37 lid 3 onderdeel b	2:60 Wft	Artikel 32 lid 3 onderdeel b biedt lidstaten de ruimte om registratie- en vergunning vereisten buiten toepassing te verklaren voor leveranciers van goederen of dienstverleners die krediet aanbieden en die die aan bepaalde voorwaarden voldoen.	Er wordt vanuit het oogpunt van bescherming van de consument geen gebruik gemaakt van de beleidsruimte om micro, kleine- en middelgrote aanbieders van krediet die in nevenactiviteit aanbieden en aan bepaalde voorwaarden voldoen, uit te zonderen van de vergunningplicht. Zie voor een uitgebreidere toelichting paragraaf 4 van het algemeen deel.
Artikel 38	Reeds onderdeel bestaande recht in artikel 4:74 Wft en artikel 7:72 BW	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 39	Reeds onderdeel van het bestaande recht in artikel 7:69 BW	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 40	Reeds onderdeel bestaande recht in artikel 4:17 Wft	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 41 lid 1	Reeds onderdeel van het bestaande recht in artikel 1:25 Wft en paragraaf 1 van Hoofdstuk 3 van de Wet handhaving	N.v.t.	N.v.t.

Bepaling EU-regeling	Bepaling in implementatieregeling of bestaande regeling	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van de beleidsruimte
	consumentenbescherming.		
Artikel 41 lid 2 t/m 8	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 41 lid 9	Artikel 1:77q	Artikel 41 lid 9 biedt lidstaten de ruimte om productinterventiemo gelijkheden toe te kennen aan de nationale bevoegde autoriteiten.	Van deze lidstaatoptie wordt gebruik gemaakt om het instrumentarium van de AFM uit te breiden om direct in te kunnen grijpen bij onwenselijke kredietpraktijken Zie voor een uitgebreidere toelichting paragraaf 4 van het algemeen deel.
Artikel 42	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 43	Reeds onderdeel van het bestaande recht in artikel 7:73 BW	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 44	Reeds onderdeel van het bestaande recht in artikelen 1:25 lid 2, 1:79, 1:80 en 1:81 Wft en Besluit bestuurlijke boetes financiële sector	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 45	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 46	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 47	Artikel IV en artikel 211a OnBW	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 48 t/m 50	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	N.v.t.	N.v.t.